

NĂM THỨ HAI, SỐ 80

CHỦ NHẬT, 10 OCTOBRE 1937

NGÀY NAY

ĐỘI XẾP — Sao được hai người lớn ngồi cùng một xe?
— Hai người lớn đâu? Một người lớn, một người bé đây chứ!

(Có lệnh ông đốc-lý Hà-nội cấm hai người lớn ngồi cùng một xe (tin các báo)

R. T.

KẾT QUẢ GIẢI THƯỞNG
HỘ LỰC TẤN ĐOÀN TRONG SÁU

Sau

Nhà thuốc LÊ HUY PHẠCH HANOI-TONKIN

Lê-Huy-Phach là một nhà thuốc có danh tiếng và được tin nhiệm nhất xứ Bắc. Bài cứ bệnh gì khó khăn nguy hiểm đến đâu dùng thuốc Lê-huy-Phach đều mau khỏi cả.

Lê-huy-Phach là một nhà thuốc có thực học, đã làm được nhiều cuốn sách có giá trị, nhất là cuốn *Nam Nữ Bảo Toán* đã được Hán Lâm viện Khoa-học bển Pháp (Académie des sciences) công nhận và các báo chí Tây Nam khuyến khích (Nam nř bảo toàn đã in lần thứ hai, giá Op.60 — 6 franc).

Sách biểu khống — « Bảo Vệ Gia Đinh » là một bộ sách viết công phu, gồm có 6 quyển ; (er) Bệnh nguyên : nói rõ những nguyên bệnh vì đâu mà có ? — (e) Hai bộ máy sinh dục : nói những bệnh thuộc về huyết của đàn bà, những bệnh về khí của đàn ông — (e) Tiêu hối khí kinh giàn : những bệnh cam, sỏi... của trẻ — (e) Phong tinh căn bệnh nói rõ những bệnh phong tinh — (e) Ngũ lao căn bệnh : các bệnh ho, khái huyết, sỏi, xuyên, sùi, lao...

(e) Bài trừ mực thống : các bệnh ở mắt...
Giải thích rõ ràng từng bệnh một — cách phòng bệnh, cách chữa bệnh thực rất hoàn toàn — từ xưa đến nay chưa từng nhà thuốc nào viết được. Hãy xin tại nhà thuốc hoặc các đại lý ở xa gửi Op.60 tem về nhà thuốc làm tiền cước.

Lưỡng nghi bồ thận

đã chữa khỏi hàng vạn người có bệnh ở thận

Thuốc này bào chế rất công phu, có vị phổi tần phơi hàng tháng để lấy pi-ta tinh huyết, « hổ ngâ tinh huyết » nghĩa là lấy tinh huyết khác đem bồi bổ cho tinh huyết người ta, tức là thử thuốc này dùng những co-thể của loài vật như : gân hươu, cao ban long, tim lợn, óc lợn... Các thứ ấy chế hòa rồi hợp vào các vị thảo mộc rất quý... làm thành thử thuốc Van-nâng-linh-bồ này. Thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm. Ai dùng cũng rất lấy làm mỹ ý. Đến nay trăm phần được cả trăm, chúng tôi mời ai đem phát hành thử thuốc này để giúp anh em các giới thiệu phàn sicc khỏe. Ở thế-kỷ thứ 20 này, lòn tinh thần, ham vật chất, diệu-khi nhiều. Nên đời nay, ít người tuân thủ hằng đai xưa thì cớ « nội thương nhân ngoại » càng dễ lâm không những thể mà lại còn tim óc canh tranh... biết bao nhiêu cớ nó làm hại sức khỏe của chúng ta... Bởi thế phải có thử thuốc Van-nâng-linh-bồ này giúp đỡ anh em các giới thiệu phàn sicc khỏe. Dùng thuốc này lòn tinh thần tráng kiện, phẫn khởi tinh thần, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, làm việc lâu mệt, ăn ngủ yên, khỏe mạnh luôn, tăng thêm tuổi thọ... Làm việc quả sicc, tư lợ quá độc tồn hại đến sức khỏe và tinh thần : người hoen hem, haø mòn sức khỏe, bệnh tật luôn luôn, tinh thần hối hoảng, bần thần, hay đánh trống ngực, tim gan thấp thỏ... Người ốm mới khỏi, các cù già sicc lực yếu suy, dùng thuốc Van-nâng-linh-bồ này hồi bồi sức khỏe rất mau chóng, khỏi hết những bệnh nguy hiểm bởi hai sức khỏe mới sinh ra. Bài cứ già trẻ, lớn, bé, đàn ông, đàn bà, còi thai, trong người mỏi mệt, dùng thuốc này công hiệu la lùng, sicc khỏe thấy ngay, giá 1\$00.

Vạn Nâng Linh Bồ

Thử thuốc này rất hay, bồi cho các cơ thể người ta rất mau chóng. « Pi-ta tinh huyết », « hổ ngâ tinh huyết » nghĩa là lấy tinh huyết khác đem bồi bổ cho tinh huyết người ta, tức là thử thuốc này dùng những co-thể của loài vật như : gân hươu, cao ban long, tim lợn, óc lợn... Các thứ ấy chế hòa rồi hợp vào các vị thảo mộc rất quý... làm thành thử thuốc Van-nâng-linh-bồ này. Thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm. Ai dùng cũng rất lấy làm mỹ ý. Đến nay trăm phần được cả trăm, chúng tôi mời ai đem phát hành thử thuốc này để giúp anh em các giới thiệu phàn sicc khỏe. Ở thế-kỷ thứ 20 này, lòn tinh thần, ham vật chất, diệu-khi nhiều. Nên đời nay, ít người tuân thủ hằng đai xưa thì cớ « nội thương nhân ngoại » càng dễ lâm không những thể mà lại còn tim óc canh tranh... biết bao nhiêu cớ nó làm hại sức khỏe của chúng ta... Bởi thế phải có thử thuốc Van-nâng-linh-bồ này giúp đỡ anh em các giới thiệu phàn sicc khỏe. Dùng thuốc này lòn tinh thần tráng kiện, phẫn khởi tinh thần, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, làm việc lâu mệt, ăn ngủ yên, khỏe mạnh luôn, tăng thêm tuổi thọ... Làm việc quả sicc, tư lợ quá độc tồn hại đến sức khỏe và tinh thần : người hoen hem, haø mòn sức khỏe, bệnh tật luôn luôn, tinh thần hối hoảng, bần thần, hay đánh trống ngực, tim gan thấp thỏ... Người ốm mới khỏi, các cù già sicc lực yếu suy, dùng thuốc Van-nâng-linh-bồ này hồi bồi sức khỏe rất mau chóng, khỏi hết những bệnh nguy hiểm bởi hai sức khỏe mới sinh ra. Bài cứ già trẻ, lớn, bé, đàn ông, đàn bà, còi thai, trong người mỏi mệt, dùng thuốc này công hiệu la lùng, sicc khỏe thấy ngay, giá 1\$00.

Đàn-bà bắt điêu kinh

Hành kinh khi lén tháng khi xuống tháng, hoặc 2, 3 tháng mời hành kinh một lần, hay hành kinh 2, 3 lần trong một tháng, mà sắc huyết tím, nhợt... tức là kém huyết mà mắc bệnh kinh bắt điêu. Kinh đã không điêu còn sinh nhiều chứng : vàng đầu, ủ tai, mỏi xương sống và hành kinh, có khi đau bụng nỗi hòn nứa !

Điêu kinh chung ngọt số 80 giá 1\$50 : riêng dùng cho các bà đã có chồng mà mắc bệnh bắt điêu. Dùng thuốc này đã điêu kinh, lại mai còi thai.

Điêu kinh bồ huyết số 21 giá 1\$00 : riêng dùng cho các cô, dùng thuốc này kinh-nuyệt điêu hòa, đỏ da thâm thịt, khỏe mạnh luôn luôn.

Bồ phế trừ lao

Phổi là cơ quan rất hệ trọng, luôn luôn thở hút, không thể nghỉ được một phút nào, thi những khi thở hít không đều, nóng phổi, bức hơi, tức ngực, phải tìm cách để phòng cho phổi được đều hòa. Phổi yếu siết ra những bệnh : khai, thấu, súc, xuyên, khac huyết, lao, sởi... rất là nguy hiểm !

Thuốc Bồ phế trừ lao Lê-huy-Phach số 89 giá hộp lớn 1p00, hộp nhỏ 0p60 là một thử thuốc chữa các bệnh ở phổi mau khỏi lắm. Bài cứ già trẻ lớn bé có các bệnh ở phổi dùng thuốc Bồ phế trừ lao này khỏi ngay. Công hiệu của thuốc này : Khỏi bệnh khái huyết, khac huyết (khac nhô ra máu) — Khỏi bệnh xuyên, súc (khô thở, tắc hơi) — khỏi bệnh ho khan — khỏi bệnh ho đờm — khỏi bệnh ho gà — phòng trừ các bệnh lao phổi.

Lâu, Giang mai

Uống thuốc Lê-huy-Phach khỏi ngay

Thuốc năm 1935 số 70 giá 0p.60 (thuốc lâu) khỏi rất mau các bệnh Lâu mòn mắc : tức, buốt, đau rát, nóng bàng quang, ra mủ nhầy, ủ, vàng, xanh. Lâu chuyên trị mủ số 10 giá 0p.50 : Bệnh lâu kinh niên, thường hàng ngày vẫn ra mủ. Hoặc bệnh phải đi phải lại 2, 3 lần... đã chữa chạy đủ các thử thuốc, tiêm đủ các thử thuốc, mà mủ vẫn còn, dù nhiều dù ít, uống « Lâu mủ » số 10 của Lê-huy-Phach nhất định hết mủ ngay. Thuốc này hay lâm ai dùng cũng khỏi.

Giang-mai số 18 giá 1p.00 : Lở loét quy đầu, mọc mào gà, hoa khé, phì lở khắp người, lèn hạch lèn soái, đau xương đau tủy, mỏi mắc hay dã lâu, nặng hay nhẹ, uống Giang-Mai số 18 của Lê-huy-Phach khỏi hẳn. Tuyệt trùng số 12 giá 0p.60 Lâu, Giang-Mai chưa tuyệt nọc, tiêu tiện trong đục hắt thường, có dây, có cẩn, nhoi nhói ở trong đ. ơng t. ề t. iện. Ăn độc, uống rượu, thức khuya, làm việc nhọc mệt hình nau l. ê i ph. ợt. Qui-dần trót, dỗ, bắp thịt rụt, ngoài da thường mọc những mụn phỏ sicc đỏ mà ngứa. Ăn ngủ không đều hòa, thân thể đau mỏi, rụng tóc, mờ mắt, ủ tai, đau lưng, hoặc di-tinh, mộng tinh.

Uống Tuyệt trùng số 12 này lén với bồ Ngũ-leng số 22 giá 1p.00, các bệnh khỏi hết, bồi bồ thêm sức khỏe.

Hai thử thuốc này ai dùng qua đều khen ngợi. Cả đèn người Tây, người Tàu đều có thử cảm ơn, và công nhận là một thử thuốc hay nhất, không có thử thuốc nào bằng !

Nhà thuốc LÊ-HUY-PHẠCH — Hanoi, Tonkin

1er Janvier 1938 nhà thuốc Lê-huy-phach sẽ dọn lên 19 Boulevard Gia-long và 40 boulevard Rollandes Hanoi
ĐẠI-LÝ CÁC NƠI : Haiphong : Nam-tan, 100 Bonnal. Namdinh : Việt-long, 28 Rue Champeaux. Thailinh : Minh-Dức, 97 Jules Piquet. Haiphong : Phé-văn, 3 phố Kho Bạc. Ninhbinh : Ich-trí, 41 Rue du Marché. Bacninh : Vinh-Sinh, 164 phố Tiền-An. Hongay : Hoàng-đảo-Quý, 5 Théâtres. Yênbay : Thiên-sinh đường 11 Av. de la Gare. Cao-bảng : Lưu-dục-Vy, 24 Gallieni. Phù-lý : Việt-Dân, 11 Rue Principale. Sơn-tây : Phù-Lương, 8 Amiral Courbet Lang-sơn, Lý xuân Quỳ 10 bis rue du Sel. Thanh-hoa : Thái-Lai, 6 GrandRue. Vinh : Sinh-Huy, 59 Phố Ga. Hué : Văn-Hòa, 29 Paul Bert. Qui-nhơn : Trần-văn-Thắng Avenue. Khái-dịnh Nha-trang : Nguyễn-dinh-Tuyên. Tuy-hòa : Thanh-Tâm. Phan-rang Bazar Tứ-son Phanri : Ich công thương cuộc Dalat Nam nam được phòng Quần-đông Ngãi : Lợi Hưng Route Coloniale. Faifoo : Châu-Liên, 228 Pont japonais. Pnom Penh : Buýnh-Tri, 15 Rue Ohier. Kampot Bazar Song-Đồng Thatkhet : Maison Chung-Ky và khắp các tỉnh ở Nam-kỳ đều có đại-lý cả... Tông đại-lý tại Mỹ Tho : NAM CƯỜNG THU XA

KẾT QUẢ GIẢI THƯỞNG VĂN CHƯƠNG của « Tự Lực Văn Đoàn »

Cũng như năm trước, hội đồng giám khảo không lấy tác phẩm nào làm « Giải thưởng độc nhất của Tự Lực Văn Đoàn ». Vì trong những tác phẩm được giải, giá trị không hơn kém nhau mấy, nên hội đồng đã chia ra hai giải thưởng.

- A) Giải thưởng về lịch năm 1937. — 50\$: KIM TIỀN của Vi Huyền Đắc.
- B) Giải thưởng về « phỏng sự tiểu thuyết », — 50\$: BÌ - VỎ của Nguyễn Hồng.

Giải thưởng L.D. — 30\$: NỘI LÒNG tiểu thuyết của Nguyễn khắc Mẫn.

Được hội đồng đặc biệt khuyến khích: TÂM HỒN TÔI, tập thơ của Nguyễn Bình.

Được hội đồng chú ý, theo thứ tự :

- 1) BỐN MÙA tiểu thuyết của Nguyễn Trọng Sơn
- 2) HAI NGƯỜI TRỌ HỌC lịch của Đại Thanh
- 3) HY SINH tiểu thuyết của Phạm Ngọc Khôi
- 4) NGƯỢC GIỜNG tiểu thuyết của Nguyễn Lan

Bài báo cáo của Tự Lực Văn Đoàn về các giải thưởng sẽ đăng trong số sau.

VĂN ĐỀ THUỘC ĐỊA

THUỘC-ĐỊA PHÁP – CHÍNH SÁCH

NƯỚC Pháp là một nước có rất nhiều thuộc địa giải rác khắp mọi nơi.

Về phương diện ấy, nước Pháp đứng hàng thứ nhì trong thế giới, sau liền ngay nước Anh, Mỹ chau, Á chau, Phi chau, Úc chau, chỗ nào cũng có thuộc địa Pháp. Đất rộng cỡ tới 10,11 triệu cây số vuông, nhân dân có trên 5,60 triệu người. Mỗi nơi phong tục, trình độ văn minh một khác. Giống người ở dưới quyền nước Pháp cũng rất là phức tạp.

Nhưng có một điều ta nhận thấy ngay, là trái hẳn với nước Anh, Pháp không có một thuộc địa nào có thể gọi là thuộc địa di-dân được. Nơi thi thủy thoả bất hợp. Sang Tây Phi chau hay Đông Dương chẳng hạn để làm ăn, người Pháp chẳng bao lâu bị sự nóng bức, sự ẩm thấp giãy vò và sô-đuôi. Nơi thi dân bản xứ quá đông đúc, không có chỗ chen chân nữa. Bắc Phi chau là nơi Pháp hi vọng di dân sang nhiều nhất, nhưng buồn một nỗi dân A-rập ở đây nhiều và cũng không đến nỗi ngu tối như dân da đỏ ở Mỹ chau hay dân da đen ở Nam Phi chau. Cho nên, mãi đến bây giờ, dân A-rập ở Algérie vẫn là một lực lượng đáng kể,

một cái hiểm tượng cho sự di-dân Pháp sang đấy.

Ngoài Bắc Phi chau ra, các thuộc địa của Pháp đều là thuộc địa khai thác cả. Pháp lấy dó làm kho nguyên liệu rất rẻ tiền, làm nơi tiêu thụ hàng hóa của mình, làm chỗ để giúp cho sự thông thương, cho sự hùng cường của nước. Ích lợi của thuộc địa, cường quốc có thuộc địa nào cũng biết rõ cả.

Tuy nhiên, không phải là dân Pháp là một dân tộc lúc nào cũng nghĩ đến việc lấy thuộc địa để mưu lợi riêng cho mình. Đầu có lần chính phủ Jules Ferry bị đánh đổ sau tin thua trận ở Lạng-sơn, và ông Ferry, mà người ta gọi là Bắc-kỳ-nhân, bị công kích kịch liệt. Năm 1885, chỉ thiếu 4 vé là « phái yêu cầu bỏ hẳn việc lấy nước Nam » thắng. Hiện giờ, bên Pháp cũng có nhiều người không ưa việc lấy thuộc địa. Trước kia, đảng cấp tiến, và bây giờ, đảng xã hội, đều coi công cuộc ấy là không chính đáng.

Đầu sao, về mặt thực-tế, ảnh hưởng của chính kiến các đảng ấy không là bao. Ở các thuộc địa Pháp, người ta vẫn theo đuổi công cuộc khai thác. Trong công cuộc ấy, ta đề ý mà xem xét thì

nhận thấy một điều rất quan trọng vì ảnh hưởng rất rộng rãi sâu xa đến đời sinh hoạt của dân thuộc địa: là dân tộc Pháp xu hướng về chính sách đồng hóa hơn cả.

Chính sách đồng hóa, tôi dã nói, đặc điểm là dần dần làm cho thuộc địa trở nên thành một tỉnh của nước Pháp, dần dần đem dân thuộc địa lên địa vị của công dân Pháp. Chính sách ấy, cứ theo thuyết lý, kẽ cũng nghe bùi tai lắm: người Pháp, hay người da đen, da vàng, cũng là người cả; một chính thể, một đạo luật tốt cho người Pháp thì cũng tốt cho người da vàng, da đen. Người ta bảo đó cũng tại tính người. Người Anh, tại tính khi, nên thiên về chính sách tự trị; Người Pháp trái lại, thiên về chính sách đồng hóa.

Chính sách ấy, thành thực áp dụng vào những dân tộc bán khai, như ở các đảo Antilles, đảo Réunion, kết quả mĩ mãn đáng khen. Nhân dân bản xứ da đen, vì không có một nền quá khứ lồng lẫy, vì không có sẵn một nền văn minh riêng, nên văn minh Pháp, chữ Pháp, tiếng Pháp, phong tục Pháp đem lại cho họ, họ hấp thụ một cách dễ dàng như in chữ lên một tờ giấy trắng.

Nhưng đối với những dân tộc có một lịch sử vẻ vang, có một nền văn minh khá, thì sự đồng hóa cho đến tuyệt đối không phải là một việc nên làm. Tôi xin nhắc lại cho rõ: sự đồng hóa đến tuyệt đối không nên làm. Tôi muốn nói rằng đối với dân tộc Việt Nam chẳng hạn, hay dân tộc A-rập, điều họ muốn nhất, không phải là thành ra một công dân Pháp để có quyền bầu lấy một người thay mặt họ ở Nghị Viện Pháp, mà là có quyền coi sóc đến công việc của xứ, của nước họ. Một người Annam vào làng Tây, không thành ra một người Tây được, một người Annam theo học chữ Tây cho đến bậc cao đẳng, cũng vẫn không « hóa » ra một người Pháp; những người Annam ấy không bao giờ mong được bàn bạc đến việc bên ngoài quốc cả.

Tuy vậy, từ xưa đến nay, chính phủ Pháp không ít thi nhiều vẫn đem chính sách đồng hóa áp dụng tại thuộc địa. Có lẽ chỉ trừ ra xứ Tunisie và nhất là gần đây, xứ Maroc: ở hai xứ ấy, chính sách bảo hộ rất thiên về sự tự trị.

Ở Đông-dương, trái lại, chính sách đồng hóa luôn luôn thắng thế. Đông-dương gồm có

có nhiều xứ khác nhau: một thuộc địa: Nam-kỳ; hai xứ bảo hộ: Trung Kỳ và Cao Mèn; một xứ nửa ra bảo hộ, nửa ra thuộc địa: Lào; một xứ bảo hộ trực trị: Bắc-kỳ; một nhượng địa trong vòng 99 năm: Quảng châu loan. Giống người sống ở trên bán đảo Đông dương rất nhiều, nếu ta kè cù Mèo, Mọi, nhưng quan trọng nhất và có đoàn kết nhất là người Nam. Vì thế nên hẽ nói

dến vẫn dẽ Đông-dương là người ta úm chì vẫn dẽ người Nam. Đối với dân An-nam, một dân tộc có một dĩ vãng có thể gọi là oanh liệt, đã tới một trình độ văn minh khá cao, có tinh thần đoàn kết và rất có vẻ thống nhất về tinh tinh, ngôn ngữ từ Nam chí Bắc, chính sách đồng hóa là một sự lầm.

Tuy vậy, chính sách ấy, người ta vẫn theo đuổi. Gần đây, một đạo

chỉ dụ nới rộng quyền nhập tịch dân Pháp, tỏa cho ta biết rằng chính sách ấy vẫn áp dụng. Đạo chỉ dụ ấy tuy do một mĩ ý mà ra, nhưng không làm mãn nguyện được điều mong mỏi của người Nam. Người Nam chỉ ao ước một điều: là được những sự tự do của nền dân - chủ và được dẫn dà coi ngó, đảm đang lấy việc công trong nước họ. Ngày nào dân Annam có quyền, trong sự tự do,

tự kén chọn lấy những người cầm quyền cai trị họ, ngày ấy nguyện vọng của người Nam đã đạt được nhiều rồi vậy.

Còn nếu cho chữ « đồng hóa » một nghĩa khác, nghĩa đem những nguyên tắc của văn hóa Pháp phai dời cho tri thức người Nam để khiến người Nam di tới một nền văn hóa tương tự như văn hóa Pháp thì lẽ tự nhiên là dân annam mong mỏi sự « đồng hóa » lắm.

Hoàng Đạo

HỘI HỌC

ONG Đào văn Thiết nghĩ ra Tự lực học đoàn để phá tan sự ngu tối của dân nghèo. Tuy chưa thành lập, mà ý tưởng ấy đã được rất nhiều người hưởng ứng và thực hành. Là bao nhiêu vẫn dẽ ở nước ta chung quy không thoát ra ngoài vẫn dẽ giáo dục, từ trước ấy đã dì sáu vào óc những người mong mỏi lương lai tốt đẹp cho dân nước.

Ông X. N. trong báo Effort gần đây bàn lại vấn đề ấy và hô hào lập ở mỗi tỉnh, mỗi huyện, một hội quốc học mục đích là:

1.) dạy quốc ngữ cho những người không biết chữ, và nếu có thể:

2.) дем chương trình các lớp sơ học dạy cho cả trẻ con lẫn người lớn và dân bà.

Đi đến mục đích, hội sẽ:

1.) mở những lớp học ban chiều;

2.) mở những cuộc lạc quyền v.v. để lấy tiền chi phí về việc học, cho trẻ con nghèo sách vở cần dùng và phần thưởng.

3.) hội viên sẽ dạy những người không biết chữ.

Hết thảy hội viên sẽ trở nên những ông giáo cần mẫn, và học đường sẽ ở bắt cứ chỗ nào, trong xưởng thợ hay ở bên bờ ruộng.

Lập hội để dạy cho dân chúng biết đọc, biết viết, như ông X. N. nói, là một việc rãnh nên làm. Song có một sự trái ngại lớn, tôi đã có lần bàn đến, là sự nghĩ ngờ xưa nay nó vẫn chia rẽ chính phủ và nhân dân: chính phủ sợ nhiều người nhân dân làm rối cuộc trị an. Nhưng nếu cứ sợ, cứ nghĩ ngờ hoài, thì không làm được việc gì hết thảy, mà có khi lại để cho dân trở nên ngu tối thêm là khác.

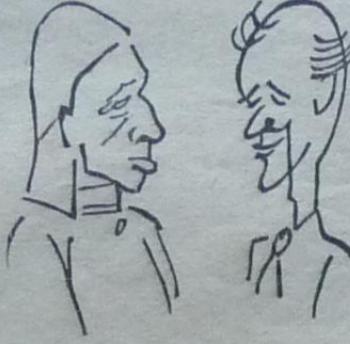
CHỐNG NẠN THẤT HỌC

CHÍNH-PHỦ đã bắt đầu nghĩ đến phương pháp trù nạn thất học ở thôn quê: đó là một triệu chứng đáng mừng.

Ông Thủ tướng Yves Châtel vừa thông tin về các viễn cảnh cầm đầu tỉnh Hà-nam để mở một lớp dạy học tối ở trong lồng ly và ở các làng để chống với nạn thất học. Ông Công sứ đã cho mở ở trường Pháp-việt Phủ-lý một lớp dạy tối từ 7 giờ đến 9 giờ và cử một ông giáo coi về việc ấy. Ở những làng không có trường học, như làng Yên-phủ, làng Cầm bài v.v., sẽ cử một người có học thức đứng ra khai giảng ở hội đồng hay ở đình làng. Những người đến học sẽ không phải trả tiền và không hạn tuổi.

Phương pháp này mong rằng sẽ dùng ở hết thảy các tỉnh khác. Nhưng không nên quên rằng mở lớp học tối

TUẦN LỄ MỘT

— Thế nào? dạo này ông mải nấu người chết quên cả nấu món chò chẹt! Làm tôi cứ phải uống rượu xuống không eõ dõ nhambi!

cũng chưa đủ. Lúc nào không có cưỡng bách, thì phải cần có lòng nhiệt thành. Dân quê không biết chữ, cần phải có người khynh khich, cỗ động để họ rõ sự ích lợi của sự học; có thể họ mới nhiệt thành đưa nhau đến nghe giảng. Những người được dạy họ học cũng cần được khuyến khich, ủng hộ mới mong lúc nào cũng tận tâm khai hóa cho dân. Lập nên những hội học, mới là kế trường cừu để đưa dân chúng đến sự hiểu, biết.

Hoàng-Đạo

ĐI XE ĐÔI

THEO các báo, ông đốc lý Virgili mới ra lệnh cấm hai người lớn ngồi chung một xe. Cái lệnh rất nhân đạo đó chung tôi rất hoan nghênh, và ước ao sẽ thi hành rất nghiêm ngặt.

Người ta sẽ không thấy những cảnh trái mắt vẫn cứ luôn luôn diễn ra trong thành phố: một người xe già yếu, kéo hai người khỏe mạnh và to lớn. Có khi cả một gia đình chồng chất nhau trên xe: hai vợ

chồng, vài ba đứa con, lại cả người vú em nữa. Vào quang mười hai giờ đêm, khi các rap hát và chiếu bóng tan, chúng tôi thường thấy ba, bốn cậu trẻ tuổi cùng ngồi chung một xe, đứa nghịch và vui cười một cách rất tự nhiên trong khi người phu xe mệt nhọc di từng bước.

Nhưng sự quá lạm ấy rồi đây sẽ bị trừng phạt.

Nhưng ta nên mong rằng, không có lệnh cấm của ông đốc lý, các người có lòng nhân đạo cũng nên tự cấm mình làm điều trái mắt ấy, và không nên tiếc một vài xu, để gáy tiếng tốt cho thành phố.

Lệnh của ông đốc lý chỉ thi hành ở trong Hà-nội. Chúng tôi ao ước các tỉnh khác cũng bắt chước làm như thế. Về các ngoại ô, hay các vùng nhà quê, chúng ta thường thấy những xe kéo chồng chất không biết bao nhiêu là người, thêm các hàng hóa và gồng gánh nữa.

Có người nói rằng cái lệnh cấm đó sẽ làm thiệt hại cho các phu xe, vì người hà tiện sẽ dí bộ, các xe sẽ ít khách kéo. Nhưng chúng tôi tưởng lo cho các phu xe ít khách dí là lo xa quá, còn việc người hà tiện dí bộ thì là một sự tốt cho người ấy rồi.

Thạch-Lam

Để giúp dân bị lụt

(Thương đoàn tổ chức)

1.) Một buổi hát cải lương Nam-kỳ Duyên chỉ tình em của Nam-Hồng tại rap Hiệp Thành vào tối thứ năm 7 Octobre 1937.

2.) Một cuộc đá bóng tại bãi Mangin, vào ngày chủ nhật 10 Octobre.

3.) Một tối chớp bóng tại rap Olympia.

4.) Một cuộc trưng bày ở K. T. T. Đ. trong hai ngày 9 và 10 Octobre

Các bà, các cô đều biết Hiệu may y-phục phụ-nữ

Canh nhà Thời Lớn

MARIE

4. Mission Hanoi

Đã được bội-tinh bạc và giải nhất các cuộc thi y-phục Hadong, Haiphong, Hué, Hanoi.

Kiểu của họa-sĩ LÊ PHÒ

Cai HUY dám cả quyết giỏi hơn hết các cai ở Hanoi

Nhờ Ánh Sáng dong giao phát cho nạn dân

Anh em sở giây thép ở Mỹ-tho 8p.00

Ông Lê-văn-Nghi Rạch-giá 3p.00

Ông Trần-văn-Giầu ở Stung-Treng 1p.00

Ánh Sáng thay mặt nạn dân cảm ơn các bạn hảo tâm.

Độc giả Ngày Nay với đồng bào bị lụt

Một nhóm vở danh ở Kiêm Biên (Phnom-Penh) 19p.00

Madame Millot, Phan-Thiết 1p.00

Ngày Nay thay mặt nạn dân cảm ơn các bạn hảo tâm.

Cùng các bạn từ thiện

Vì có nhiều bạn gửi tiền về báo Ngày Nay để quyên giúp đồng bào bị lụt, nhưng trong thư không nói rõ: gửi cho hội Cứu Tế hay nhờ hội Ánh Sáng mua gạo đi phát chàm. Vậy từ nay, xin các bạn từ thiện khi gửi tiền về tòa báo, nói rõ trong thư để chúng tôi tiện việc số sách và đăng lên báo.

Ngày Nay

Biên bản của ủy ban hội nghị bảo giới Bắc-kỳ họp ngày 30.9.37.

Ủy ban hội nghị bảo giới Bắc-kỳ đã họp tại báo quán Thời Báo tối hôm 30.9.37. vừa rồi. Sau một hồi thảo luận, ủy ban biểu quyết mấy điều quyết nghị :

1.) Về việc đổi với liên đoàn thuộc-dịa bên Pháp — Ủy ban định viết thư cho ban Nguyễn-thé-Truyền nhận cử một người trong ủy ban làm thông tin cho Liên đoàn thuộc địa ở Bắc-kỳ ;

2.) Về việc giao thiệp với các bạn đồng nghiệp mới xuất bản — Ủy ban định cử người tới nơi nói chuyện với mấy tờ báo mới xuất bản từ sau cuộc Hội nghị bảo giới Bắc-kỳ và mời mấy ban ấy dự vào ủy ban để cùng làm việc cho báo giới ;

3.) Về việc xuất bản một tờ báo hàng ngày để làm cơ quan cho ủy ban bảo giới và vận động đi tới tư do ngôn luận — Ủy ban định cử một tiểu ban để nghiên cứu những công cuộc tiến hành và hiện thời. Những thư từ giao thiệp với các ban ở các nơi, ủy ban định tạm lấy báo quán Thời Báo làm trụ sở. Vậy những thư từ ghi về việc xuất bản tờ báo hàng ngày, các bạn đề về cho anh Trần huy Liệu, Thời Báo 27 Rue Bourret Hanoi. Ủy ban hội nghị bảo giới Bắc-kỳ lại cảo

NGƯỜI VÀ VIỆC

Dối với Phan-trần-Chúc, mà tôi coi là một kẻ hết sướng hèn mạt, từ đây tôi không thèm nói tới. Hết gặp hắn bắt cứ ở đâu, tôi sẽ cho hắn một cái tát : Hắn chỉ đáng có thể thôi.

HOÀNG-ĐẠO

VỀ HƯU

Hồi ông Toàn quyền Brévié mới sang, hai ông thiếu Hoàng-trong-Phu và Vi-vân-Định, dột nhiên thấy mệt và già, xin về hưu cho khỏe.

Nhưng chính phủ không cho về, hai ông lại không thấy mệt và già nữa, ở lại làm việc cho khỏe.

Bỗng gần đây, lại có tin hai ông thiếu rục rịch rủ rê nhau xin về hưu cho khỏe, vì mệt lắm và già lắm rồi.

Ông thiếu Vi đã đệ đơn, rồi đợi, vừa vuốt râu vừa nhìn chiếc bài ngà, có vẻ mệt mỏi và buồn bã lắm.

Còn ông thiếu Hoàng, vì không có râu mà vuốt, nên chua nộp đơn vội, còn đợi nghĩ xem có thật mình đã già và mệt hay chua. Vả ông còn sợ ông mà về, khỏe cái thân đã dành, nhưng còn dân còn nước thì sao ? Ông thiếu Vi đi, dân nước đã thiếu mất một ông thiếu, nếu ông đi nữa, dân thiếu mất hai ông thiếu thì còn gì nữa.

Vì vậy, ông vẫn lưỡng lự, chưa dám cho mình là thừa.

Hoàng Đạo

ONG NGHÈ TƯỜNG

Ông người ngớ ngẩn hỏi sao mấy năm trước đây, khi ông Nghè Tường lăn đầu về nước và trong thời các báo nha nhao công kích ông ta, chỉ bảo Phong-hoa một mình bênh vực. Đến nay không ai dám sỉa đến ông ta nữa thì lại một mình Ngay-Nay (với những người chủ trương báo P. H.) lôi ông ta ra mà công kích.

Điều ấy có gì là khó hiểu, có gì mà phải lấy làm lạ.

Khi ông Nghè Tường mới về nước, chúng tôi khen ông ta, là vì muốn giục ông ta làm việc cho đồng bào. Của đáng tội chúng tôi hy vọng vào ông ta nhiều quá. Vả lúc bấy giờ ông ta cũng chưa phạm điều đáng trách.

Nhưng ngày nay thì khác hẳn.

Những sự hy vọng của chúng tôi đã tan ra hơi khói cả rồi. Giờ ông ta cứ cam chịu là một người vô vị, hay yên phận di dạy học kiếm ăn như các ông Nghè, ông Thạc khác thi đã di một lẽ. Đằng này không, ông ta lại thết to vào tai mọi người cho người ta hiểu rõ sự vô vị của ông ta. Vì thế nên ông ta mới trở nên ông Trạng La vậy.

Cùng một người, làm việc hay chúng tôi khen, làm điều lỗi chúng tôi chê, đó là con đường từ xưa chúng tôi vẫn di. Ông Tân-Dà uống rượu, chúng tôi trách, ông Tân-Dà làm thơ, chúng tôi khen, ông Phan Khôi làm báo, chúng tôi yêu, ông Phan Khôi thất cò cò lý luận, chúng tôi riệu... Có như vậy mới tỏ ra là độc lập, là tự chủ, chứ cứ nhầm mắt theo mệnh lệnh của đồng tiền hay của ông chủ thì chỉ là hành vi của tiểu nhân.

Một ngày kia, ông Tường trở nên nhũn nhặn, biết điều và ra sức làm việc cho người, thì ngày ấy, đừng ai lấy làm lạ khi thấy chúng tôi khen ông ta.

Trạng Báo

MỘT CÂU HỎI THÓC MÁCH, NHƯNG TỐI CẦN, NHƯNG... VÔ İCH

BÁO L'Effort số 51 nhắc đến cái lợi phá giá đồng franc của chính phủ Blum hồi nào. Lợi cho ta. Nước ta lợi được 140 triệu bạc.

Một trăm bốn mươi triệu bạc ấy bây giờ ra sao ?

Câu hỏi ấy mới vô ý và vô ích chó !

Một trăm bốn mươi triệu bạc ấy còn ra sao nữa ? Vẫn là một trăm bốn mươi triệu bạc chứ gì ?

Tôi định vẽ thêm cái vòng vàng.

Thôi tốn tiền vô ích.

Tường nhà ngàn hàng Đồng-dương vẫn đầy, vẫn vững, chứ không lở vỡ như đê diều ở xứ này.

Báo L'Effort lại kêu là dân khổ vì nạn lụt vừa đây và mong số tiền kia sẽ giúp cho họ ít nhiều.

Nhưng dân khổ thì dân lại cứu lấy dân, chư số tiền 140 triệu nô còn để cứu lấy két nhà Băng.

TRỊ THỦY

T ử ngày nước Nam có thủy tai và dân An-nam chết vì nạn ngập lụt, người ta nghĩ được một phương trị thủy kém cỏi là đê. Kém cỏi vì đê theo lệ thường, mỗi năm một lần vỡ.

Bây giờ khác. Văn minh đem đến cho ta sự tiến bộ, việc trị thủy giỏi hơn lên. Cũng đắp đê ở ven sông, nhưng là những đê tối tân : người ta bồi thêm vào đó một ít đất nữa.

Nhưng nếu thủy tai cũng tiến bộ, thêm bao nhiêu đất lên đê, đê cũng cứ vỡ, thì đó là số trời.

Anh bảo bèn Hòa-lan người ta trị thủy tài ?

PHÒNG VẼ — — KIỀU NHÀ

NGUYỄN BÁ CHÍ

Kiến - trúc - sư

HANOI — n° 61, Rue de Takou

HAIPHONG — n° 82 Ae O' d'Endhal

Đó là chuyện bên Hòa-lan kia !
Mà xứ Hòa-lan ở xa xôi lắm, nghĩ đến làm gì cho mệt.

LỤT ? Ủ, THẾ RỒI SAO NỮA ?

Đ ē vỡ là một điều hay cho tình thần bác ái.

Thực đấy.

Nước lụt ? Mùa mất ? Dân bị nạn không chỗ ở, không miếng ăn ?

Cũng chẳng sao.

Tai nạn vừa xảy ra, lập tức có biết bao nhiêu người chung lòng góp sức cứu đỡ. Cuộc vui làm phúc, các sòng quyền, những phần trăm trích ở tiền thu của các cửa hàng... lại có cả sự hứa hẹn xa xôi của cái tủ sắt hội Phồ-tế nữa.

Bao nhiêu phương sách quảng đại, dồi dào, đê cho nạn dân đứng chết đói vội.

Thế thì còn ta thán cái nỗi gì ?

Không ! chả ai ta thán đâu. Người ta chỉ cảm động thôi.

Người ta thấy sự thương sót vẫn chan chứa trong lòng của nhiều người. Người ta lại thấy người An-nam sẵn tinh dồng loại.

Đó là một « thế lực ».

Nhưng mà...

Cái thế-lực ấy, như ta đã nói trên kia, chỉ đủ cho ít dân sống sót chưa chết đói vội. Chưa chết vội đê mà... chịu những nạn ngập lụt sau này.

Và sau này, những tai nạn lại xảy ra, đê lại vỡ, nước lại ngập tràn, cái khổ lại nhắc lại giống như bảy giờ, thì sự cứu khổ cũng giống như bảy giờ : quyền tiền, mở hội, và phát chẩn.

Và cái vòng luân quẩn lại cứ thế mà loanh quanh.

Léta

Đến hiệu TAN MY may v' phục mùa rét trong hai tháng Octobre, Novembre 1937 t'urc là giúp đồng bào bị lụt và góp tiền vào công việc dựng một thôn Ánh Sáng đầu tiên.

CUỘC PHÁT CHẦN

rất khó nhọc (!) của đoàn viên Ánh Sáng ở Lang-Tài (Bắc-Ninh)

— Cái đó không lo. Khi nào có tôi đi, công việc đều tốt lành cả.

Bây giờ đến chỗ phát chǎn. Tôi ngờ ngác nhìn mãi không thấy nước lụt. Ông huyện Nghiêm-xuân-Khai ở trong dinh bước ra, giới thiệu chúng tôi với nạn dân của ông.

Tôi sốt ruột hỏi :

— Thưa ngài, nước lụt ở đâu cả?

Ông huyện mỉm cười :

— Ngài tưởng chỗ nào cũng lụt và lụt mãi thi dân sống thế nào được. Chúng tôi chọn chỗ này mát mẻ, cao ráo để tiện cho nhân viên Ánh Sáng đến phát chǎn và dân cư mày làng bị nạn đến lánh chǎn, hai bên đều thuận tiện cả. Tôi tưởng các ngài không có gì đáng phàn nàn.

Trong hai giờ đồng hồ, đoàn viên Ánh Sáng chia làm bốn bọn, phát

Anh Khái - Hưng giữ việc mới nặng nhọc sao! Việc chụp ảnh. Nhiều nạn dân, nhất là những bà có tuổi lấy rơ che mặt kêu : « Chúng tôi nghèo đói rách rưới ông chụp chúng tôi làm gì ». Chẳng các bà úy sợ chụp ảnh lồn thọ. Còn tôi thì không lồn thọ tí nào?

Mới chín giờ rưỡi, công việc đã xong xuôi. Ông Công-sử Haelewyn, ông tổng đốc Nguyễn-bá-Tiệp và ông huyện Nghiêm-xuân-Khai thay mặt nạn dân cảm ơn đoàn Ánh Sáng đã cất công khó nhọc về tận nơi phát chǎn.

Tôi buôn râu lên ô-tô, nghĩ đến hai chữ « khó nhọc » dũng vào đây có vẻ ngoa ngoắt quá.

Áy thế mà hôi Phổ-té Trung-ương còn ngại không chịu rời gót ngọc mua bốn vạn bao bao mang về phát cho những gia đình nạn dân đã non một tháng nay chỉ sống bằng rau cỏ, củ sắn, củ chuối, và hiện nay đang ngóng trông lòng từ thiện của đồng bào khắp nước.

VĂN-BÌNH

ÁNH SÁNG CẢM ƠN

Ban trị sự tạm thời hội Ánh Sáng trân trọng cảm ơn ông Công-sử Haelewyn, ông tổng đốc Ng-bá-Tiệp và ông huyện Nghiêm-xuân-Khai đã tổ chức giúp Ánh Sáng cuộc phát chǎn ở huyện Lang-Tài rất chu đáo và mong rằng sẽ còn nhiều dịp mang gạo trả lại những chỗ bị nạn để giúp những người đang làm vào cảnh cơ cực.

A. S.

Cùng các bạn từ thiện, hảo tâm của Ánh Sáng

Sau khi biết rõ tình cảnh nguy ngập của đồng bào bị lụt, một bọn anh em hội viên Ánh Sáng đã nhất định chủ nhật nào cũng bớt thi giờ và góp tiền lô phí để đến những vùng bị lụt phát gạo cho nạn dân.

Vậy trong các bạn từ thiện, hảo tâm của Ánh Sáng, bạn nào muốn gửi tiền nhờ Ánh Sáng đóng gạo phát cho nạn dân, xin kíp gửi về để chúng tôi đủ thi giờ điều đình với các nhà thương chúc những tinh bị nạn mua

gạo và tải đến tận những nơi bị nước tàn phá giúp anh em đồng bào xấu số.

Hiện nay ban Trần-văn-Tiết, kỹ sư nhà máy điện Hà-nội, có chǎn trong ban trị sự Ánh Sáng, đã hô hào nhân viên nhà máy điện góp tiền nhờ Ánh Sáng đóng gạo mang phát cho nạn

Số tiền đó, — trên dưới ba trăm bạc, — cộng với những số tiền nhận được trước, chúng tôi sẽ mua gạo và

đem phát dần cho những làng nào tát đồi nhất trong các vùng bị lụt.

Chúng tôi mong rằng các bạn sẽ hưởng ứng công việc của ban từ thiện hội Ánh Sáng.

Phạm-văn-Bình

Ánh Sáng cùng các bạn đồng chí xa, gần

Các bạn có ý kiến gì hay, xin cứ tiếp tục gửi về số 55 hàng Bún.

Hội đồng trị sự vẫn mong được các bạn chỉ giáo cho (nếu cần trả lời, xin nhớ dính theo tem) trong lúc hội bắt đầu tiến hành mọi việc.

A. S.

Vấn đề tài chính là cần nhất cho hội để tiến hành mọi việc. Tôi mong rằng ban trị sự sẽ tổ chức nhiều cao vui để làm tiền cho quỹ hội và xin phép chính phủ cho mở cuộc xổ số, như những cuộc xổ số Tombola trong này, để bán cả ba ký, chắc sẽ được kết quả tốt đẹp, vì tôi đã thấy những cuộc xổ số trong này đều được mỹ mãn.

Nguyễn-chí-Phủ (Saigon)

cho bốn làng. Cả thảy 2.450 nạn dân, mỗi người được một ki-lô gạo. Hai làng có chí Tú và chí Phụng đóng gạo được lợi hơn hai làng kia, vì hai chí trong lúc đóng gạo đã cố ý đóng đầy hơn những đoàn viên phái khỏe.

HÌNH VẼ ĐÂY LÀ

Đao chém tướng là rơi cùt cánh! Tay buông nào biết đứt lìa chân!

một miếng võ hiểm-dộc và nhiều miếng ghê-gớm khác
có dạy rất kỹ trong pho chuyện

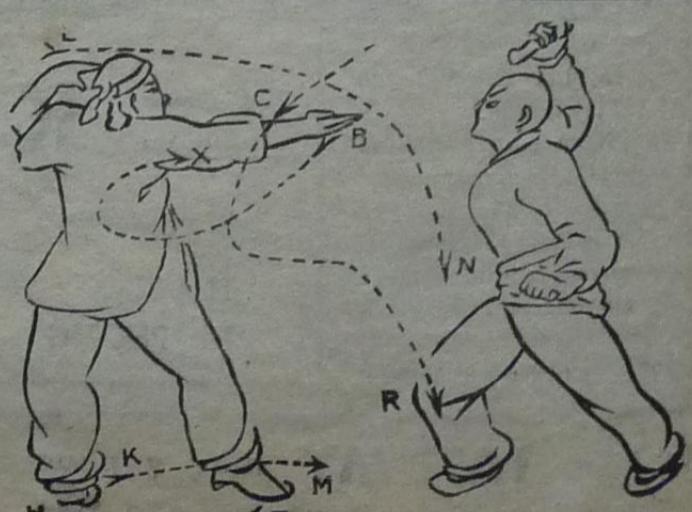
KIẾM - THANH-HOA ÁNH - LỤC

Kiếm, Võ-hiệp Tiêu-thuyết và lai là sách giá trị trong bộ « Vũ-Thuật Tiêu-Thuyết Tùng-Thư » trọn chuyện 64 trang lớn, bìa dẹp.

GIÁ : 0\$20

(Xa gửi mua thêm cước thường 5 xu, recommandé 46 xu gửi contre remboursement là 51 xu. Thu mandat để cho nhà xuất bản như sau đây

NHẬT NAM THƯ QUÁN — 102, Phố Hàng Gai - HANOI

NGƯỜI rất nhiệt thành với thơ có lẽ là ông Trần-tử-Hà. Ông gửi đến một tập trên mươi trang giấy và có bốn bài. Bức thư ông gửi kèm thực nhã nhặn đáng mến quí. Nhưng tôi rất lấy làm buồn rằng ông có ý kiến dẩn dí về thơ. Có lẽ ông cho là « thơ mới » dễ làm.

Câu đầu của bài thơ ông (Trăng Rằm — tôi chỉ lấy một bài làm đại biểu cho những bài khác) đề cho người ta mong mỏi :

— Vui sướng đi ! Nàng trăng là gái đẹp.

Người ta thấy ý câu ấy cũng mới lạ. Nhưng liền ngay dưới ông cất lên một cách quá ngay thực rằng:

Bởi giữa trăng, ta thấy ảnh tiên-nga.

Thành thử, dẫu Nàng Trăng là gái đẹp (vì giữa Trăng (?) ta thấy ảnh tiên-nga), ta cũng không vui sướng được.

Và đến lúc đọc xuống mấy câu văn rời rạc cắt thành từng đoạn có vẫn dưới này, thì người ta ngạc nhiên không hiểu sao ông không viết vẫn xuôi cho tiện :

Đêm đêm nay, trăng càng thêm rõ ràng.

Trăng đêm rằm ! Trời cao vút, không mây.

Trái màu xanh dường như muốn giải bày.

Rằng : « Ta đây càng trăng không giới hạn

Ấm ra lòng những kẻ phải xa nhau

Hoặc lài quá, hoặc không mong gặp nữa ».

Nhưng người ấy tự nhiên nghe thấy đỡ, Bớt xót-xang, mong thời khắc di mau...

Hai bài thơ của ông Nguyễn-quang-Trứ đều tả sự mơ ước rộng lớn, cái chi khi muôn chắp cánh thơ bay bồng lênh nơi cao khiết để quên những nỗi đau khổ dưới trần. Cái mộng đẹp đẽ ấy, tiếc thay ông chỉ vẽ ra ở trong những câu thơ bằng phang, mộc mạc, không có dấu hiệu của sự cảm xúc đầm thắm mạnh mẽ :

Chắp đôi cánh dài-bằng lênh nỗi tuyết, Trong bầu trời quang đãng một chiều thu,

Ta lảng quên muôn nghìn lời tha thiết,

Lời cảm hồn, oán trách của chính phủ, (Huyền diệu)

TIN THO'

« Tin thơ » là mục nói chuyện hàng tuần về thơ ca, một thể văn mà người viết mắng lời dưới đây muốn trân trọng đặt lên địa vị xứng nước ngoài) sẽ chủ ý đến những thi phẩm trong nước (hoặc ở đâu của các bạn làm thơ đã đem thơ mình hỏi ý kiến chủ gởi. Trong những bản cáo từ các nơi gửi về và lần lần « hội họp » trên bàn nhà của làng thơ. Phần nhiều những tác phẩm kia chỉ là chứng cứ của sự nhiệt thành với văn chương thời ; thường thường thì là những bài lời thơ còn ngượng, còn non, nhưng cũng có những điểm hay đáng khuyến khích. « Tin thơ » sẽ bình phẩm những bài thơ ấy trong mấy lời văn tắt và thành thực, và nếu có dịp, sẽ nhận đó nói đến nghệ thuật làm thơ.

Cái tài chung của người làm thơ mà chủ gởi tôi được xem thơ, là không hết sức yêu quý những từ thơ, những ý thơ, những hình ảnh thơ mà tâm hồn rung động của mình đã tạo ra được. Bởi không « yêu quý hết sức nên không chịu hết sức tìm những lời « châu ngọc » thích đáng dẫu vẻ đẹp, dẫu sức mạnh, dẫu màu đầm thắm để tả được ý thơ của mình. Tôi sẽ có dịp nói rõ về điều này.

Thé-Lữ

Ông không tránh những tiếng sabin, những lời dẽ dài, để chọn những tiếng thích đáng có thể làm nỗi được ý thơ của ông.

Ôi ! bao thao hùng vong thời loạn lạc,

Bao núi xương sông huyết của chính phủ,

Tiếng ngựa hí vang giờ, con gió quát,

Nhưng oan hồn gào khóc buồi chiểu thu

(Viễn vọng)

« Núi xương », « sông máu », « chung vong », « loạn lạc »... tuy là những tiếng có chứa những ý nghĩa riêng thực, song ở đây không đủ cho ta thấy sự chân thành cảm xúc của tác giả.

Câu đặc sắc nhất :

Tiếng ngựa hí vang giờ, con gió quát,

sẽ trở nên bạo dạn, mới mẻ nếu ông chú ý chút nữa và đối với cái dấu phẩy (,) giữa câu :

Tiếng ngựa hí vang giờ con gió quát

Hoặc bỏ hẳn cái dấu ấy đi :

Tiếng ngựa hí vang giờ con gió quát

Câu thơ sẽ để cho ta thấy tiếng ngựa, tiếng gió, hòa hợp và vang động trong bầu trời. Và như thế ta thấy cái ý thơ dồi dào hơn.

Tôi lại nhớ đến câu thơ của Thái Can ngày nào cũng tả một tình cảnh như thế, mà từ lối dùng chữ đến âm điệu cũng có một sức chiêu gọi lạ lùng : Thơ tả người

Chính phủ cưỡi ngựa trong cảnh sương giâ, râu mày tuyêt bám, cánh áo bay phấp phới, và tiếng :

Ngựa hý vang lừng trận gió may.

Câu thơ đẹp hoàn toàn.

Trong bài « Viễn vọng » hai đoạn sau cùng mang những tâm tình nhân hậu mà ông có thể khiến thành tha thiết nếu ông dùng những lời... đờ bình thường hơn :

Ta muốn đón thời gian ngắn bước lại,

Đập vang ô, tắt nồng quyền sương mai,

Cho vũ trụ ngàn năm còn tối mãi,

Và đất trời hồn độn, cảnh sơ khai.

Đề gội sạch non sông ngày trận mạc,

Đề xóa nhòa trong lịch sử, chuyện tang thương,

Đề nhân loại khiếp kinh thời loạn lạc,

Đề lòng sầu nhẹ bớt mối lo vương.

T. L.

Không phải tôi nói thế để yên ủi bạn làm thơ chúng ta trong lúc này đâu ! Thơ sẽ không bị đời ruồng bỏ bao giờ.

Cái câu chuyện Platon đuổi các nhà làm thơ mà ông đặt mũ hoa lên đầu đã cách xa chúng ta từng bao nhiêu thế kỷ vinh quang và sán lạn những thi phẩm. Thời thế biến đổi, nhưng thơ ca chỉ thấy có hình thức, và như thế chỉ thèn dẽ vầy vùng trong bầu trời thơ. Thi ca, cũng như nghệ thuật khác, lúc này mới là lúc được dễ dàng phát triển ở khắp nơi, ở cả những xứ sở mà ta tưởng là quá chuông « thực tế » và tưởng không còn thiết đến thơ văn nữa. May mắn trước đây, tôi được nghe một bài thơ Sô-viết dịch ra tiếng Pháp, do

(Xem tiếp trang 847)

THO' ĐƯỜNG

« Hoàng hạc lầu » là một bài thơ tuyệt tác trong Đường thi. Sự cảm động của hồn thơ rất nhẹ nhàng man mác. Những hình ảnh đều mung lung rộng rãi, bao quát thời gian và không gian. Dịch được hết vẻ đẹp trong sáng và đầm thắm của bài thơ, phải là nhà thi sĩ có ngôn tút hoa lệ mềm mại như Tân-Dà. Bài dịch của ông dưới đây tưởng có thể coi là một áng thơ có giá trị.

N. N.

HOÀNG HẠC LẦU

Tích nhân dĩ thừa hoàng hạc khứ, Thủ địa không dư Hoàng hạc lầu, Hoàng hạc nhất khứ bất phục phản, Bạch vân thiên tài không du du, Tinh xuyên lịch lich Hán dương thủ, Phuơng thảo thê thê Anh-pū châu, Nhật mò hương quan hà xir thi, Yén ba giang thương sứ nhân sầu, THÔI-HIỆU

Thơ dịch

Hạt vàng ai cưỡi di đâu, Mà đây Hoàng-hạc riêng lầu còn tro ! Hạt vàng di mất từ xưa, Nghìn năm mây trắng bảy giờ còn bay. Hán-dương sông tạnh, cây bầy, Bài xa Anh-vũ xanh dày cỏ non. Quê hương khuất bóng hoàng hôn, Trên sông, khói sông, cho buồn lòng ai. TÂN-DÀ

THO'

TỪ KHI loài người có tiếng nói, thơ ca đã bắt đầu xuất hiện.

Cái đòn bẩy giây trong chuyện thần tiên Hy-lạp, rồi những bài ngâm ngợi trong thánh kinh Cơ-đốc, những áng phong thi mãi sau mới lấy chữ ghi chép, và những câu ca dao lưu truyền ở các nước có thể là chứng cứ hiển nhiên cho ta tin rằng thơ ca có dã rất lâu đời.

Thơ là những lời nhịp nhàng, gọn ghẽ, đầm thắm và nhiệm mầu ; những thanh âm chung đúc lại của bao nhiêu ý nghĩ, bao nhiêu tình cảm mơ hồ phực tạp mà tâm hồn cần phải biếu lộ ra. Sinh ra cùng với sự biết suy tưởng biết súc động của loài người, thơ ca sẽ còn là sự cần thiết cho đến khi loài người vẫn còn băn khoăn, vẫn còn thắc mắc vì sự yêu, lo, mừng — nghĩa là còn mãi mãi.

Các Ngài mua buôn hay mua lẻ các thứ pull'over, maillot, chemisette v. v., xin đòi cho được áo có dấu hiệu CéCé mấy thật là hàng lót vì những áo CéCé làm tại chính hiệu dệt CỰ CHUNG, một hiệu có tiếng là làm hàng kỵ và tốt

CỰ CHUNG

100, Rue du Coton — HANOI

ĐIỂM SÁCH

Thanh niên S.O.S.

ÔNG Trương-Tửu, từ một phè binh già bước sang địa vị một đạo diễn gia, (kiêm tiểu thuyết gia) vừa rồi đã lên về đạo mạo kết án xã hội trong cuốn *Thanh-niên S.O.S.* (sic) nghĩa là *Taanh-niên kêu cứu*.

* *Quyển Thanh Niên S.O.S. bằng sự nghiên cứu lịch sử truy lục của một tâm hồn, vàch một con đường đi tới sự giải quyết ấy (giải quyết vẫn để Thanh niên truy lục). Nó bày ra một thực trạng xã-hội. Nó toát (l) ra một khía hiện tranh đấu...»*

Đó là lời tóm tắt trong bài tựa.

Một bản kết án như thế chỉ có giá trị nếu thực thà và không tự đổi mình.

Ông Trương Tửu có thực thà không?

Chúng tôi nghe lầm. Trong quyển *Thanh-niên S.O.S.*, có một đoạn (chỗ) Liêu đề tay lên dài Sâm trong rạp chép bóng giống một đoạn văn trong *La Garçonne* của Victor Marguerite. Giống lạ. Hai linh hồn nhau gặp nhau. Nhưng linh hồn của Marguerite di trước.

Trong *Thanh-niên S.O.S.* có nhiều đoạn tả các cảnh truy lục ở Hanoi hay lầm. Người ta bảo vì thế, cuốn đó bán rất chạy.

Nếu ông Trương Tửu muốn thế thì ông đã thành công.

○

Ông T. Tửu là nhà đạo đức. Nên phương diện nghệ thuật của quyển đó tôi không khen đến. Vì nghệ thuật không có.

Ông tra dịch văn tây từng chữ một. Những câu :

«Bóng trăng ném cảnh vật vờn hoa vào bóng tối, tùng đằng với những thèm thuồng hắc ám vừa nảy nở trong trí Liêu...»

«Ai có thể yêu được một người con gái mà nết mặt, lán mắt, lúc nào cũng như bị đục trong phiến đá hoa...»

Hay dùng chữ tây hẳn : « Đàn bà còn là cái tremplin cho người ta...»

Ông T. Tửu thật không có cái «tự cao» của người viết văn. Đáng lẽ nghĩ tìm ra những tiếng mới,

— Ông chỉ đích hay cõi chũ Pháp.

Thật đáng tiếc. Bởi ở nhiều chỗ khác, vẫn ông cũng gãy gọn, có mạch lạc và mạnh mẽ nữa.

Giá ông tự kính trọng hơn chút nữa, thi cuốn *Thanh-niên S.O.S.* có thể là một quyển sách khá.

Tóm lại, quyển *Thanh-niên S.O.S.* nếu là là một bản án thì không xác đáng, nếu là một luận thuyết thì không vững vàng, nếu là một tác phẩm nghệ thuật thì kém cỏi. Tác giả có thể làm hơn thế được.

Thanh Niên S.O.S. ?

Tôi trổng nó là cuốn «Trương Tửu S.O.S.» mới phải.

○

Tôi mong ông Trương Tửu, lần khác, chỉ nói cái gì ông suy nghĩ, chỉ tâi cái gì ông trông thấy, thực thà với mình, với người khác và nhất là bỏ cái lối đạo mạo và lén mặt đi.

Có lẽ, ông sẽ cho chúng ta đọc một tác phẩm hay.

NGƯỜI ĐIỂM SÁCH

PHONG DAO MỚI

BỐN VẠN BÃY...

Trong khi hàng vạn nạn dân ở nơi đồng lụt đang cần cái ăn,

Trong khi họ đói nhăn răng, Sông băng rẽ sần, sống băng lá sung;

Trong khi dân lụt khổn cùng Chờ bơ gạo chằn như mong mẹ về...

Thi... hội Phồ-Tế Bắc Kỳ Còn bốn vạn bẫy đề ý trong kho,

Sao không chằn cấp đi cho, Còn vun mãi đồng bạc to làm gì?

Hay là đề đó làm vì, Nạn dân ngửi thấy tức thi cũng no...

CẦU NẮNG BÌ !

Độ nào trời nắng trang trang,

Có ông đi lễ thần - hoàng cầu mưa.

Trời hoang, mưa mãi, mưa bùa, Làm cho tức nước vỡ bờ từ tung.

Bây giờ sao chẳng thấy ông

Cây thần, cây thánh ra công kêu cầu.

Đề trời ngót hạt mưa ngâu Cho dân lụt chóng qua cầu thiên tai.

Cây cây lấy hột cơm nhai Vả lo sưu thuế nay mai kèo mà...

TÚ - MƠ

Hát San

Tin tức .. minh

V. B. số 342 trong mục Hồi-nội đăng tin Ngan-vân-Xuân tự tử, mà ảnh chụp thi lại là Ngan-vân-Xong. Nếu có hai ông, một ông là Ngan-vân-Xuân, một ông là Ngan-vân-quá, chả biết chồng mình chết hay chồng người chết.

Ác Iạ !

Cũng V. B. số ấy :

...nhưng có người nghi Lir là một nhà sư bị người ta bắt được trong một cuộc di án thần vụng, tội tràn quẳng xổng sông, chẳng may nhà sư biết bơi nên thoát chết.

Chẳng may ? Phóng viên V. B. mới nghiêm khắc chứ ! Sao phóng viên không dim nhà sư xuống sông một lần nữa cho chết quách đã khỏi «chẳng may» ?

Nhát dao cung lợ

Cũng số V. B. ấy :

Ôc.. bị Chang phang cho một nhát mạnh vào đầu, một mảnh trán bị nứt toác ra và dâng sau lưng bị nhiều vết thương nặng.

Phang cho có một nhát dao vào đầu mà dâng sau lưng lại bị nhiều vết thương được ?

Tâm lý đàn bà

D.P. ra ngày 3-10-37 trong mục «Ý kiến các bạn».

Từ chỗ quen đến chỗ bạn, từ chỗ bạn đến chỗ yêu, có nhiều liên lạc mật thiết với nhau như : vợ + chồng = con cái vây.

Du + Loan = cô Du Loan (tác giả bài nghị luận). Nhưng ngờ ngắn + dở hơi chỉ có thê = ngờ ngắn dở hơi, cũng như : vợ + chồng = vợ chồng mà thôi, trừ khi cô Du Loan hiểu cái dấu + theo một nghĩa khác, thì mới có thê = con cái được.

Cố nhiên

Cũng trong bài ấy :

Chinh bạn Chu-thị-An chưa trồng thấy sống mũi của mình.

Thi vẫn ! ai trông thấy được cái sống mũi của mình ? Đến cái đầu mũi cũng còn hơi khó, nữa là. Không kẽ trông thấy ở trong gương.

Phải, lắp sao nỗi ?

Vẫn trong bài ấy :

Mà sự lẻ loi đó những bạn gái của mình không sao lắp nỗi..

Muốn hết lẻ loi thì lấy chồng. Chưa muốn hết lẻ loi thì chưa lấy chồng. Mà muốn lẻ loi mãi thì không lấy chồng. Có thể thôi. Chị lắp sao được sự lẻ loi. Làm như sự lẻ loi là cái hổ, hay là sự trống rỗng gì !

HÀN DÂI SẠN

Nhiều Hàng mùa thu và mùa đông mới sang

Đủ mặt hàng tơ, lụa, len may áo và manteaux đủ các kiểu, các mẫu rất nhã và hợp thời. Nhưng toàn tơ tuyệt đẹp Hàng tơ hàng ta và hàng nội hóa

CÓ BÁN ĐỦ LEN, GIẠ, ĐÈ MAY QUẦN ÁO TÀY.

Xin mời đến xem mẫu hàng. Viết thư thương lượng cho

MAI - BÈ

26, Phố hàng Đường
HANOI

VUII ...

của Đức Hinh

Nhầm

BA (hỏi Tư) — Hôm qua tháng Năm
đi với cô nào đến chơi nhà mày thế?
TƯ — « Sa-pham » đầy mà.
BA — Ô! vợ nó đẹp nhỉ...
TƯ — Chỉ nói bậy, có em ruột nó
đãy chứ.
BA — Sao mày vừa mới bảo « sa
pham » (sa femme)?
TƯ — Mày nhầm, tao bảo « sa pham »
là « sa pham » cơ.

của H. Vuốt

Tục ngữ có hại!

Hôm qua, dân làng Thịnh-châu họp
việc làng, Ông chánh hội Dzì-ký đứng
lên nói : « Từ nay những ai dỗ bằng
sơ học Pháp-Việt không được miễn
trừ năm hào tiền canh uña. Vì
những người ấy không có ích gì
cho dân làng ! » Nói xong câu này,
ông ngồi ngay xuống, nhường ông
tỷ Dzien-Dzien đứng lên nói tiếp :

— Vâlai, từ tiền cõi đến giờ, các
cụ ta chỉ cho những người dỗ bằng
« khóa sinh » được hưởng cái lè ấy
thôi ; vì những người này còn có
thể sang vào chửc nhiều « tư văn »
tế thắn được, chửc bọn « Sép-bi-ca »
thời lâm được cái trò trống gì!

Bọn học sinh dứng lên phản đối ;

— Thưa các cụ và hội đồng, ông
chánh sir cũ dắt ra cái lè này là để
khuyến khích sự học, và...

Mới nói đến đây thời lời của họ
bị phản động tại cường hào cắt đứt
Láo ! láo ! láo ! các anh lại đám lẩy
oai quan Sú cũ ra để dọa làng phải
không ? láo ! láo ! láo ! Nay, nói cho
các anh biết chử : « phép vua còn thua
lệ làng » cơ ! Láo ! láo, trói cõi các
anh lại bấy giờ !

(Chuyện thực vừa mới xảy ra)

của L. T. Lành, Hanoi

Chả nhẽ

Xã Xé gáp Lý Toét xách mây trám
vàng, dáng đi tết lười. Xé hỏi :
— Góm, bác lý đi đâu mà vội vàng

CHỒNG, nghĩ thăm — Rõ khỉ ! một mình bà mày đã... có đủ cả trống
lần sur tử lại còn bắt người ta kèm đi mua trống với sur tử cho con.

ĐÓNG CỦA HỘI QUỐC LIÊN

Sau hồi Đại chiến ở Âu châu,
Các nước hung tàn choảng lộn
nhau.
Được cũng siêu lơ, thua ngắc ngoài.
Nước nào cũng bị vết thương đau.

Giết chán nhau rồi dệu máu diên,
Mấy ông tinh ngộ chuộng bình yên.
Hợp nhau tìm cách ngăn tranh
chiến
Tự đó ra đời Hội Quốc liên.

Vui quá ! từ khi hội lập ra.
Các ông ngoại tướng lại rồi qua
Tại tòa hội quán xây to tát.
Đọc « đít-cua » xong đánh chén
khá.

Đầu trò bàn luận việc tài binh,
Kẻ kém người hơn, thấy bất bình.
Rút cục hùm beo nào có chịu
Bề ai rủa vuốt với ghê nanh.

Rồi thi thăm thoát tháng, năm qua.
Hùm ốm dần dần khỏe súc ra,
Sung sục trong lòng khao khát
máu.
Lại rình cơ hội rầy can qua.

Họ Mút đầu tiên giờ bạo hung
Đề binh sang Á cướp non sông.
Các ông hàng hội bèn can khéo
Chẳng được thì thôi, lố mắt trông.

Noi theo, bọn Nhật rắp mưu sâu,
Gây sự, mang binh đánh phá Tầu.
Hàng hội bàn suông và dọa hão,
Rồi ngồi khennie căng vuốt ve râu.

Hội Quốc liên kia bắt lực rồi !
Âu là đóng cửa quách đi thôi !
Cường quyền ví chẳng thua công lý
Hội hiếc làm chi các cụ ôi !

TÚ MÔ

CU'O'I

thế ? Lại dì ăn giỗ hàn thoi ?

— Chính thế, bác a.

Rồi hình như Lý Toét thấy ngượng,
nói mồm mè :

— Náo tôi có thích cỗ bàn chè chén
gì đâu ! Nhưng hôm nay là ngày giỗ
đoạn bà khán Nghêch, chả nhẽ lại
không đi ! Cũng như khi bà ấy chết
chả nhẽ tôi không lại trống nom
dùm. Thành thử tôi phải ăn, ngủ ở
dâng ấy mãi hai hôm liền. Hôm làm
ba ngày, chả nhẽ tôi lại không đến
thù tiếp khách trong họ ngoài làng
hộ. Cho nên xuất ngày hôm đó, tớ
cứ say liên miên. Hôm trăm ngày,
chả nhẽ tôi lại không đến, e không
tiện. Kỳ đốt mǎ tháng bảy, chả nhẽ
tôi lại không có mặt, sợ mất lòng.
Năm ngoái là kỳ giỗ đầu, chả nhẽ tôi
cũng lại không đến thì coi sao ti tiện.
Năm nay giỗ đoạn, họ đến nèo nằng
mời mãi, chả nhẽ lại không sang, họ
bảo là khinh người.

Xã Xé nói khảy :

— Sang năm họ bốc mả bà ta, chả
nhẽ bác lại không sang ăn cỗ. Rồi,
từ đấy, hàng năm cứ đến ngày giỗ
bà ấy, chả nhẽ bác lại không đến
danh chén, e họ mất lòng. Ủ, thật
chả nhẽ lai...

Ngày Nay

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ

80, Đường Quan-Thánh, Hanoi

GIÁY NÓI SỐ 874

Giá báo : Một năm Sáu tháng

Đông-dương 3p80 2p00

Pháp và thuộc địa 4 20 2, 50

Ngoại quốc 7 50 4.00

Các công sở 6 00

Mua báo kể từ 1er và 15 và
phải trả tiền trước.

Giám đốc : Trần Khánh Giư

Về việc đăng quảng cáo N. N.,
xin thương lượng với ông

Nguyễn-trọng-Trạc

80 Đường Quan Thành Hanoi

Lisez, dans le Numéro Spécial de L'EFFORT INDOCHINOIS
qui paraîtra le 9 Octobre 1937, sur dix pages :

- 1) L'autonomie
- 2) Vers la Liberté
- 3) Après la sécheresse, les typhons, l'inondation... et le reste
- 4) Au pays de Khun Jonob, Grand Chef des Rhadés
- 5) Souvenirs d'un Inventeur

par Phong Luc
par Clémenti
par Xuân Tiêu
par Pierre Toussaint

- 6) L'aviation est une maîtresse incomparable
- 7) Le paysan, soutien de la nation et de la race
- 8) Histoire de quelques dévaluations
- 9) Échos & nouvelles etc, etc....

par Phi Nam
par Vu Ngoc Phan
par Nam Dân

Adresser correspondance à :

M. VŨ ĐÌNH DY
Directeur de l'Effort Indochnois
24 Harmand Hanoi

TIN VĂN...

Cải chính
T. T. T. Ba số 20, trong bài : cõ
đơn của J. Lê-Thúy.

Câu :
Hồi những chiếc hôn làm bỗng
mới, nồng thít.

Nghé ra ngô nghê lâm.
Nên báo ấy cải chính. Câu ấy
phải đọc là :

Hồi những chiếc hôn làm bỗng
mới chay thít.

Nghé ra vẫn ngô nghê như
thường.
Mau cải chính nữa đi !

Thuyện khì khai... hão
Anh ta là thiếu úy Nhật-bản. Chỉ
ta là nữ tướng Tàu.

Tàu Nhật đánh nhau. Anh tướng
Nhật thua chỉ tướng Tàu. Lệnh
trên định bắt buộc anh phải tự tử.
Thua vì anh yêu chị. Anh yêu chị
vì hai người trước kia cùng học
một trường.

Nghĩa vụ thua ái-tinh.
Nhưng đến phút sau cũng, nghĩa
vụ của anh ta thè lẩy đầu người
yêu dè chuộc tội « khì quân ».

Anh ta lại phải dè cho ái-tinh với
nghĩa-vụ đánh nhau một phen.
Phen ấy, ái-tinh bại trận.

Anh đâm chết chị và kêu : « Trời
ơi ! Nghĩa vụ », rồi về nhận tiếng
khen. Nhưng anh đau lòng. Vì vi
thè, anh lấy súng lực tự tử.

Đó là câu chuyện khảng khái của
ông dung cảm Lê-thanh-Xuyên
trong Tiểu thuyết thứ ba.

Đọc lên thấy nǎo lòng quá đi
thôi !

Và nghe hùng hồn quá đi thôi !

Chả kém gì câu chuyện chủ khách
mài dao dè bảo quốc thù của báo
Đông-Pháp.

« Cười » đã ra đời rồi đó.
Ra đời ở... trong Huế ấy. Thực
không ngờ !

Huế, cái nơi buồn thê buồn
thảm, cái nơi lụng thung, đạo
mạo, lụ khụ, tôn nghiêm, và « nghìn
năm niềm vể kinh niên cõi già »
như lời Tú Mỡ chế riệu... Huế bây
giờ cũng « phá lên một tiếng cười ».

Chẳng biết cái cười ấy có (như
chúng tôi mong ước) ròn mãi được

Tại 30 Đường Thành Hanoi
N° 80 Rue de la Citédele
(gần cinema Olympia) Tel. 326
PHÒNG KHÁM BỆNH
BÁC SỸ

CAO XUÂN CẨM
Tốt nghiệp tại đại học dường Paris
Nguyễn Trung-Ký bệnh viện quản đốc

HOA LIÉU BỆNH
NỘI THƯƠNG CHỨNG

THẨM BỆNH : Matin : 9h à 12h

Soir : 3h à 6h

Có phòng dường bệnh và
hộ sinh

Cần kíp mời về nhà
lúc nào cũng được.

LÝ TOÉT — Quý hóa quá, Nam, Pháp đã thất chát tình thân.

Tru'orc Vành Móng

CHÍNH SÁCH HỢP TÁC

DÙNG trước tòa, tay cõ, ta
cõ, ngang hàng với nhau
cả Hai người Pháp, một
người to lớn như một lực sĩ, mắt
sâu và sáng, mũi cao, hàm rộng,
trông còn có vẻ tây quắc thước,
một người gầy và xanh, mắt chọt,
môi thâm, tỏ ra vẻ con nhâ tay dã
dến lúc điêu tàn, đã đến lúc « ngã
bàn đèn » rồi. Bốn người Nam
mắt sêch, môi giày, lớn nhỏ đủ
hạng. Từng ấy người đứng thành
hang chữ nhất, có vẻ bình đẳng
lắm.

Ông chánh án nhìn người tây
nghiên hỏi :

— Bọn các anh rủ nhau di lừa
người lấy tiền, có thể không ?

Parfaite, anh chàng to lớn có cái
tên rất là đức-hạnh, thay mặt anh
em, trả lời :

— Bầm đầu đuôi như thế này.
Con đương nằm nhà, thì bạn De
Chemilly con đem ba người Annam
đến rủ con lên Hòa Bình làm một
chuyến. Tên Nura và tên Uyên trà
hình làm lính khô xanh, con làm
thanh-trà mặt thâm, đến nhà cháu
Hiền, một lão phu ông Mường rút
rát, khám xét và tìm bạc giả.

« Chúng con tìm ra được đồng
ván giả, vội vàng nỗi giận đúng
đúng, quyết bắt cho được khò chủ
đem lên Hà-nội để giải tòa... »

Ông chánh án nghe nói mỉm
cười một cách nhẹ nhàng, giả tảng
ngó ngần hỏi :

— Thế anh có đem giải không ?

— Bầm mới di được một quãng,
thì khò chủ lạy lục xin tha, và xin
nộp bốn chục...

— Bảy chục.

— Bầm quả chỉ có bốn chục.

chúng con chia tay nhan.

Ông chánh án nhìn người tây
nghiên hỏi :

— Có phải thế không ?

Nhà quý phái De Chemilly thở
thở đáp :

— Quả có thể.

Mấy chàng Annam cùng đồng
thanh hưởng ứng, và nhận một
cách rõ rệt đã cùng hai người
Pháp hợp tác trong cuộc khám xét
và cuộc chia tiền. Hai người Pháp
chỉ huy, bảy mươi đặt kế, còn họ
chỉ là những tay sai, thiên lôi chỉ
đầu đánh đáy mà thôi.

Parfaite phản đối :

— Hợp tác với chúng thi có, chứ
chỉ huy thi quả không. Bảy mươi
đặt kế là do tên Ký-ninh cả.

Nhưng tên Ký-ninh không có
đấy; hắn đã cao chạy xa bay rồi.
Tòa đành rầu lòng phạt bọn đồng
đảng của hắn kẻ một năm, người
hai năm tù, và phạt hắn vắng mặt
năm năm.

Nghe tuyên án xong, Pháp, Nam
một bọn cùng tỏ vẻ chán nản, để
huế dắt díu nhau trở về nhà-phá
trong sự bình đẳng và... bất tự do.

Hoàng-Đạo

VĂN CỦA ETA

Ở cái xứ lầm những nước mắt kia
không ?

Hay chỉ phá toang lên một tiếng
thôi !

Phá lên một tiếng rồi nín lại
ngay, hoặc cười nụ, hoặc cười
thầm, cười « miếng chí » hay cười
« ngậm kim », hoặc... chẳng cười gì
nữa.

Nếu đến thế thực đáng mếu.

Song cái vẻ trịnh trọng của những
cụ trong Huế đến lượt được... cười.

Hiện bây giờ thì « Cười » còn
được thề cười bằng đủ các miệng
cười : cười nhàn nhạt, cười vui
vui, cười ý nhị, cười hữu duyên
và vô duyên. Lại có cả thử cười...
quá khứ nữa.

Bởi thế nó không được trẻ lâm.
Đó là cái cười của cụ Huỳnh thúc
Kháng.

Cụ cười rằng :

Phi quyền hốt nhiên thành độc tiếu.
披 卷 忽 然 成 独 笑
Tiếu trung tình sự quyền trung nhân.
笑 中 情 事 卷 中 人

Rồi cụ lại cười nữa rằng :

Quân chán tự Lục-Vân, trần thế chí
kim dương nhứt tiếu.
君 真 似 陸 雲 世 池 今 單 一 美

Ngã dục lầm Tru-Mã, giang hồ hả xá
phiếm cõi chúa.
我 欲 尋 司 馬 江 湖 何 處 泊 孤 舟

Chẳng biết sau tiếng cười ấy có
tiếng... ho không nhỉ ?

Lêta

CÂU Ô

TÌM VIỆC LÀM

Trẻ tuổi, nhanh nhẹn, chăm chỉ,
có bằng tú tài tây (phần thứ hai)
muốn tìm một chỗ dạy học ở
Hanoi — Lương không cần nhiều.

Hỏi ở tòa báo.

Trẻ tuổi, đã đậu tốt nghiệp trường
Nữ sư Phạm Hanoi. Hiện đang dạy
tư ở một trường nữ học. Muốn tìm
chỗ dạy thêm buổi trưa và buổi
tối ở Hanoi.

Hỏi tại N° 102 Rue des Pavillons
noirs Hanoi từ 1g đến 3g trưa hay
từ 5g chiều.

CHỈ CÓ HIỆU

Chấn Long

Số 9 Phố Paul-Bert

(gần nhà hát tâng Hanoi)

là có đủ các kiểu giày phụ
nữ Tân Thời và các kiểu
ví đầm (sac pour
dames) rất đẹp.

BÁN KHẮP CỘI ĐÔNG-PHÁP

Đàn bà Nhật với sự chiến tranh

DÂY chỉ là một tin vặt nhật trong các báo hàng ngày bên Nhật :

Chí anh hùng của một người đàn bà ở Osaka

« Nàng tự sát để cho chồng theo lính »

« Một người đàn bà trẻ tuổi ở Osaka, nàng Seiichi Inoue hai mươi mốt tuổi, vừa mới bỏ mình trong một trường hợp đáng chú ý và đáng trọng. Nàng muốn chồng khỏi lo đến việc già-dinh để yên lòng ra mặt trận (dùi vợ chồng trẻ mới lấy nhau được có vài tháng). Khi chồng nàng đi khỏi, nàng Seiichi Inoue mặc một bộ lễ phục đen, rải lên chiếu một tấm thảm trắng nuốt và đâm họng bằng một con dao găm cù mà chồng nàng rất quý xưa nay. Người ta biết đến thì nàng đã tắt thở, nàng đã hy sinh cho danh dự của tổ quốc ».

Và ngay cột sau tờ báo ấy, dưới cái đầu đề « Lời nói anh hùng », người ta thấy lời một người mẹ khi được tin con mình chết trận :

« Người đàn bà đáng kính tiếp chung tôi một cách giản dị và chỉ nói có một câu: « Chết ? Lần này hẳn con tôi đã làm một việc có ích đối chút... »

Hôm sau tờ nhật trình kia lại nói đến việc nàng Seiichi Inoue chết :

« Muốn cho độc giả khỏi lo ngại, chúng tôi trường nên nói rõ rằng việc nàng Inoue tự sát là một tục lệ xưa nay. Đàn ông thì phải mồ bang mà đàn bà thì phải cắt họng. Việc tự sát anh hùng ấy là đúng tục lệ có nói trong luật Bushido (võ sĩ đạo). »

Mấy tiếng giáp nước đã vang tới giữa đám nữ lưu Nhật ngay khi bắt đầu chính chiến. Những cô geishas (đào hát) ở xóm Yoshiwara đã nêu mọi cái gương thứ nhất. Hiện nay ở Nhật nóng dữ và ai nấy phải phán nón về nóng bức; bọn geishas nghĩ ra cách phạt rất nặng « khách hàng » mỗi khi họ kêu ca bức sốt. Tiền thu

Những người xanh, gầy, yếu, mệt, những người khi huyết hư, những người tám huyết khô ráo, óc mệt, những người tình dục suy kém, những người đam dục quá độ, những người thận hư, tinh thận suy nhược, những người thủ dâm thành bệnh tiết tình, đau ngực, ho lao, những người làm việc bằng trí khôn nhiều, những người ăn uống chậm tiêu, những người ít ngủ, những người yếu đau mỏi khớp, những vợ chồng lấy nhau lâu không sinh đẻ, đàn bà kinh không điều, ra khí hư, những người sinh đẻ nhiều lần tốn hao khí huyết, những người rung tóc, ụ tai, mờ mắt, những người mới cai thuốc phiện v.v. Muốn khỏi các tật bệnh, muốn trở nên người trẻ trung khỏe mạnh, muốn được mọi sự như ý, phải dùng thuốc Sâm Nhung Bách Bồ là thuốc hay hơn hết các thứ thuốc bắc hiện có bán ngay nay, vì thuốc chế bằng tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh với sâm nhung rất tốt, nên có đặc tính cải lão hoàn đồng, tựa như người được tiếp hạch. Đàn ông dùng thử bao sáp vàng, đàn bà dùng thử bao sáp trắng, đều giá mỗi hộp 1p.00. Bán tại nhà thuốc HỒNG-KHÊ 88 phố Huế, Hanoi (Tél. 755) và khắp các đại lý.

Nghiên hút

Một phương thuốc cai nhà đoán đã thí nghiệm không có một ti chất thuốc phiện. Ai uống cũng bỏ hẳn được. Trong khi uống thuốc em vẫn đi làm việc như thường. Sau khi khỏi nghiên không sinh ra chứng gì khác. Thuốc nước mỗi chai 1p.00, thuốc viên mỗi hộp 0p.50. Nghiên nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiên nặng hết 6p.00 là bỏ hẳn được. Đó là phương thuốc Tinh ngô giới yên số 20 của nhà thuốc HỒNG-KHÊ, 88 phố Huế, Hanoi (Tél. 755). Xin cứ dùng, nếu sai nhời sẽ trả lại tiền gấp đôi.

được gửi giúp binh lính ngoài mặt trận.

Việc dự bị chiến tranh đã làm cho phong tục đổi khác. Thanh niên nữ lưu Nhật hết thảy đã phải tập luyện theo lối mới. Nhất là thay đổi về hình thể. Cách ngồi ở trên ghế, trong trường học Nhật (ngày xưa học trò đều quý) đã làm cho cứng cáp những thân hình trước kia rất yếu đuối, mảnh dê.

Những trường nữ học, như trường Doohisha ở Kyoto chẳng hạn, đã rèn tập cho thanh niên nữ lưu một nền học vấn chắc chắn theo lối Nhật và lối Mỹ. Nhưng môn tập thể thao thi hoàn toàn để dùng vào việc binh. Người ta dạy hỗn độn đủ thứ, bắn nỏ, đánh kiếm, lối võ jiu-jitsu và bắn súng. Một tờ báo ở Tokyo mới đây có phỏng vấn một chàng cử nhân trẻ tuổi. Cuộc phỏng vấn đó có lẽ tưởng tượng ra, nhưng như thế, càng có nghĩa lý lâm.

— Anh muốn có một người vợ thế nào ?

— Tôi không ước một người biết hát hay biết âm nhạc, nhưng có bằng võ bị và có thể ra đầu quân ngay.

Người học sinh đáng kính ấy công bố ý kiến của tất cả thanh niên Nhật. Các cô đào hát nghe đó rung minh, hiểu là thời của họ không còn được bao lâu. Họ chỉ biết mua vui, mà đàn ông chỉ muốn những nữ bác sĩ, nữ khán hộ... Bọn đào hát chỉ còn trông mong vào những khách hàng quen, cảnh quái phái cõi, những khách du lịch thích phong tục Nhật-bản. Người ta nói rằng sau trận chiến tranh này, không còn có đào hát nữa, chỉ còn những gái đồng trinh khỏe mạnh xếp thành hàng ngũ lớn đi diễn binh và thêu trên áo kimono dấu hiệu mặt giờ mọc và dấu hiệu nước đồng minh mới ở châu Âu : dấu thập ngoặc của Hitler.

John B. Parker

(Voilà)

M. lược dịch

— Thời chết rồi, em ạ, như lúc này anh mới sực nhớ ra đã có vợ rồi !...

gày là những người có thể sống được lâu.

Vậy mà, tại sao các bà, các cô gầy lại cứ thích béo ? Ngày thôi ! Các bà, các cô, nhầm cả rồi ! Vì các bà, các cô chẳng bao giờ béo được đâu... Nói tóm lại, những người vốn dĩ gầy thì gầy mãi, dù có cố ăn những đồ béo và uống những vị thuốc có hi vọng là béo ra cũng vậy mà thôi.

Tôi (lời bác sĩ Thibault) cần phải nói rộng ra cho dễ hiểu. Tôi đã nghiệm rằng một người vốn dĩ gầy mà cố ăn nhiều cho béo rất có hại cho sức khỏe ngày thường. Tôi quen một cô con gái đã dùng cách cố ăn nhiều để cho béo ra. Cô ta theo luôn luôn như thế được sáu tháng giờ và cân nặng thêm được một cân rưỡi. Sau rồi dạ dày bị đau nên thôi không dám ăn nhiều nữa. Rồi... cách một năm sau, cô ta cân lại thì thấy sút đi kém số cân cũ (poids primitif).

Vậy thì, các bà, các cô gầy — vốn dĩ gầy — cứ nên để yên như thế. Đó là một cách khôn ngoan, và lại các bà các cô gầy mặc những bộ quần áo tân thời bây giờ càng được tôn vinh cơ mà !...

Trần - văn - Hồi thuật
theo lời Dr Thibault trong
Dimanches de la femme

Sâm nhung bách bò

RỪNG MIỀN NHIỆT BỐI

PHI-CHÂU

RỪNG miền nhiệt đới Phi-châu rất rậm rạp; không phải một tảng mây nhẵn hai, ba tảng giàa đậm cỏ lá xanh um, bao la như một biển rộng, có những cây không lồ cao chót vót, chọc trời dì tím ánh sáng và không khí. Những cây to giao nhau san sát; nào là rừng chuối, rừng gõi, acajou, fromagers toàn to lớn cả. Riêng cây fromager đường kính do được 9, 10 thước, cao tới 50, 60 thước; bông cây này có thể che được một tòa nhà 10 tảng. Hột quả cây này giống như chiếc bánh fromager nên cây đó gọi là fromager. Dân bản xứ thường hay dẫn thám cây này để dục cả một chiếc thuyền vừa chở được 100 người.

Dưới chòm lá những cây không lồ đó, là rừng những cây bè hơn — tuy gọi là bè nhưng cũng còn to hơn những cây to nhất xé ta — quanh thân và cành, chỉ chít những cây leo lá to tốn xen nhau thành một màn lá xanh rì.

Mọc sát đất nhất là những cây lá to, hoa lớn, những hoa này hình thù rất lạ, sắc chóp lợi, hương vị ngọt ngọt. Dưới chân là đất đen, mềm sôp, rêu phủ đầy. Đất đó do những cây mục nát sinh ra, nên trong rừng này toàn một bầu không khí nồng nặc nồng bức.

Ba tùng lá chồng chất lên nhau dày đến nổi không có một lỗ ánh sáng xuyên qua; cho nên trong rừng tối om như nơi địa ngục. Hai người đi trong đó cách nhau có mấy bước mà không trống thay nhau. Tiếng nói với nhau ở gần mà nghe vang - ồ như từ xa đưa lại.

Trong rừng tối om và yên lặng bao giờ cũng như bao giờ. Không một đường đi, không một lối lách. Nếu có lối đi, thì là những vách vách chán thú dữ, đường quanh co đến nỗi phải mệt nhọc, khó khăn mới lẩn theo được mà rồi đường đó cũng mất lúc nào không biết. Phải đến búa rìu hổ súc tàn phá mới lách được lối đi mà vừa đi qua khỏi thi đằng sau đã lại kín mít rồi vì cây cối giây leo xô đẩy nhau rất dữ. Những lach nước bị cây che lấp kín, chỉ chỗ nào có thác mới trông rõ thấy.

Mà nào rừng có bể nhỏ gì? Chu vi ít ra bằng ba, bốn nước Pháp.

MỘT NHÀ BÌNH DÂN

— Tôi đi đánh cá ngựa đây!
— Tôi cũng đi đánh tôm! còn thằng cá liệu nó có ở nhà không?
— Ồ! thằng ấy thì suốt ngày đêm đi mò cua! có ở nhà mấy lúe!

Vài thí dụ về những YÊU ĐIỂM CỦA CHÚNG TA

Cách làm thế nào để bài trừ được

TÍNH NẾT NÓNG NÀY — Bạn có thấy phát cầu khi công việc của bạn bị đảo lộn, hay bạn bị người ta lấy danh ghim đám không?

Bạn hãy cố mỉm cười, hay cười lên tiếng còng hay; cái cờ làm cho bạn giận dữ rất nhỏ mọn. Vâng, nếu bạn phải, thì không có gì mà giận dữ, nếu bạn trái thì sự giận dữ là một sự so-sĩ bạn không có quyền hưởng.

NÓI NẮNG TỤC TẦN — Khi giận dữ bạn có chửi rủa hay dùng những tiếng tục tần không?

Bạn hãy cố thổi sáo miệng và không nói nặng gì nữa.

NÓI XẤU — Có khi nào bạn nói đến những tinh xấu của người khác và chỉ để ý đến cái xấu của họ không?

Ông Stanley đi thăm hiểm khu rừng xí Congo dòng dã ba tháng trời giữa nơi cáu cỗi không cùng tận, đến khi lại thấy khỉ trời quang dâng ánh sáng chong chéo, tưởng chừng như vừa thoát khỏi nơi giam hãm.

X.

Bạn nên nhận rằng những người hết sức tôi cũng có năm phần trăm đức tính tốt; cố tìm ra những cái hay ấy cũng là một điều thú vị.

NÓNG NÀY — Bạn có nguyên rủa số phận khi không loại được ý muốn không?

Cứ kiên chí, bạn sẽ tới mục đích; cứ vững tâm bạn sẽ đạt ý nguyện. Trong bất cứ nghề gì, chỉ kiên nhẫn cũng là bí quyết của sự thành công.

BUỒN NẢN — Là vì ta thiếu sự vui vẻ.

Cũng như trong mọi sự đều có năm phần trăm cái hay, trong ấy cũng có năm phần trăm cái buồn cười và ngộ nghĩnh; biết được sự ấy sẽ giúp ta qua nhiều nỗi khổ khăn mà không biết ra, ta sẽ không vượt nỗi. Nên tập cho trẻ con cười trong khi làm việc.

CỐ CHẤP — Bạn có chắc không có gì hay, tốt, ngoài giai cấp, đảng phái, tôn giáo của bạn không?

Trong tinh bìang hữu của hướng đạo sinh, những sự phân biệt ấy

Những « Quán trọ của Thanh niên »

TẠI ngoại quốc, phong trào tổ chức « Quán trọ cho bạn trẻ » banh trướng rất mạnh. Trong mười ba nước họp lại, hiện có tới hơn 5000 « Quán trọ của Thanh niên », và hàng năm có tới hơn năm triệu người đến trọ. Tại Đức, nơi mà phong trào « quán trọ » phát khởi từ năm 1907 đã có hơn 2000 cái quán rồi. Nước Tchekoslovaquie có 250 quán Autriche có 300 quán. Thụy-Sĩ có 200 quán. Phong trào này mới có ở Hoa-Lan nhưng tính ra cũng có tới 60 cái. Nước Ðan mạch nhỏ, dân số không quá dân thành Ba-Lê, cũng có 110 quán trọ. Nước Anh có 250 quán. Ở Pháp đến năm 1929 vì ông Marc Sangnier khởi xướng, quán trọ đầu tiên mới xuất hiện. Sự gắng sức của « hội quán trọ của Thanh niên » hiện nay đã có kết quả rất tốt đẹp.

Hồi đầu năm 1937, ở Pháp có 240 cái quán trọ thanh niên, ở trên đường Paris-Biarritz có 15 cái, ở trên đường Paris-Menton có 38 cái, ở trên đường Paris-Strasbourg có 17 cái. Trên mạn núi cao, để dùng vào các cuộc thể thao trong vụ rết có 33 cái quán. Rồi đây còn nhiều việc sáng tạo nữa sẽ có ở các xứ Tunisie, Algérie và đến tận xứ Đông-Dương nữa.

Tất cả được 20 000 người ngủ trênl đêm, 12 hội thành lập để dừng quán trọ, cùng chia hội đồng hàng quán.

(Vu et Lu — Paris) T. A. dịch

không có nữa. Ta phải có độ lượng. Nên tập cho trẻ con xem xét cả hai mặt bất cứ một vấn đề gì, trước khi lập một định kiến.

BẤT MÃN — Phần nhiều là vì ta quá chủ trọng vào ta, ta xúi thế một cách quá nghiêm nghị.

Hãy làm cho người khác sung sướng, ta sẽ thấy chính ta sung sướng. Hãy biết ơn những cái hay ta đã được hưởng, lấy sống làm vui, ngâm những cái rực rỡ, những cái lả longoose và những cái đẹp của tạo hóa.

Bỏ lòng tư lợi đi.

TRÍ HEP HÒI — Bạn có lấy làm憾 diện khi bạn có lẽ phải không?

Hãy trông xa, và trông xa hơn nữa.

Baden Porvel

(Sur la route du succès) M. dịch

Lâu, giang-mai, hạ-cam

Bệnh lâu đe lâu hoặc chữa không khỏi có thể sinh ra nhiều biến chứng nguy hiểm, lở ngọc-quản (balanite), ăn xiêm ra ngoài (déférinite), xung khớp xương (arthrite) v.v... Kịp dùng thuốc lâu số 43 của

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131, Route de Hué — Hanoi

sẽ được khỏi mau và chắc chắn. Giá 0p50 một hộp.

Tuyệt-noc kiên-tinh hoàn — Trong thuốc có 7/10 chất bồ và 3/10 chất sá-trùng. Lợi tiêu-tiện, tống hết noc độc toxine và làm đường tiêu chóng lên da. Một hộp dùng 5 ngày, giá 1p50.

Nhận chữa khoán đòn ống, đòn bà.

Si vous voulez

Descendez à

l'Hôtel de la Paix à Hanoi

Vous apprécierez sa bonne cuisine,
ses chambres dans Pavillons
entourés de jardins, ses prix modérés.

Le meilleur accueil est réservé
à la Bourgeoisie Annamite

Charles Guillot - Propriétaire - Tel. n° 48

Bien manger
Bien dormir
Etre tranquilles

LUƠM LẮT

Một người tinh anh

KHÍ thân thè ta thiếu máu hoặc vì đồ máu nhiều quá (*hé-morragie*) hoặc vì yếu đuối (*anémie*) cần phải lấy máu thêm vào người cho lại sức. Khi ta bị thán dường hoặc nấm dại đầu-dộc (*empoisonnements par l'oxyde de carbone et les champignons*) phải chát máu độc đi và thay máu lành vào. Cũng có khi phải lấy thêm máu vào thân thè để chống lại với bệnh truyền-nhiễm. Lấy máu người lành mạnh tiêm cho người yêu gọi là sang máu (*transfusion du sang*).

Người cho máu và người nhận máu phải cùng một huyết-chất vì những huyết-bào đỏ (*hématies*) của người này cho sang nước máu của người khác không đồng chất có thể bị tiêu diệt được.

Người ta không thè truyền thẳng máu người này sang người khác được. Phải rút máu lành vào vại trong đó có $1/1000$ citrate de soude cho khỏi đông rồi mới tiêm. Truyền máu phải nhẹ nhàng cho bọt không có thè vào máu được. Nếu có bọt nhiều, máu sẽ đông lại, có thè nguy hiểm đến tính mệnh. Vì nguy hiểm nên sự sang máu không thông dụng nữa. Nay giờ người ta thay máu nguyên chất bằng một thứ nước riêng dùng những chất có ở trong máu (*liquide isotodique*). Thí dụ như: nước mặn lọc sạch trong đó có chín phần muối muối, hoặc thứ nước của ông Ringer-Locke ché ra gọi là *liquide de Ringer-Locke* trong đó có những chất này: eau distillée 11; chlorure de sodium 9g; chlorure de potassium 0g.42; chlorure de calcium 0g.42; bicarbonate de soude 0g.15; glucose 1gr.

Nước đó cũng cùng một tính chất với máu nên người ta có thể cắt quả tim một con cò mà nuôi sống trong nước ấy được. X.

HOÀNG thân Kanoyé, thủ tướng Nhật thuộc vào trong một chi họ rất cổ xưa tại nước Phù-tang. Người ta quả quyết rằng họ nhà Hoàng thân cũng lâu đời như họ Nhật Hoàng. Vì thế nên các vị Hoàng-đế Nhật có thể lấy con gái giống họ Kanoyé làm vợ được. Nhưng ông Hoàng Kanoyé lại là một tay chính trị gia rất tàn thời, có tài hùng biện, thường dùng võ tuyển diện truyền thanh diễn thuyết cho quần chúng nghe. Ông đã được người ta tặng cho cái huy hiệu là « ông Roosevelt Nhật-bản ».

Con trai Hoàng thân hiện đương theo học trong một trường cao đẳng tại Hoa-kỳ. Anh ruột ông là một nhà âm nhạc trữ danh.

Cần thận và nhũn nhẽn hơn những tay võ quan hiện đương cầm vận mệnh Nhật-bản, ông Hoàng Kanoyé luôn luôn sợ bị người ta ám hại. Lúc mới xảy ra vụ Trung Nhật xung đột, ông liền lên giường nằm lấy cờ bị mệt nhẹ. Vì chỉ khi nào ở bên cạnh thầy thuốc và vợ mình, Hoàng thân mới tự cho là được che trở chu đáo mà thôi.

(Voilà, Paris)

Sáu cập để sinh đôi

NGUỒI ta đã nói đến rất nhiều về chuyện năm con bé để cùng một mẹ tại Dionne. Nhưng cái trường hợp của sáu cập để sinh đôi tại Fifeld có lẽ cũng là lùng thợ.

Ông Fifeld ở East Thompson (connectient) năm nay 57 tuổi, bà vợ ông

35 tuổi. Hai ông bà đã được 13 con rồi mà 12 đứa còn sống. Cái riêng cô Charlotte hiện nay 6 tuổi là để một mình mà thôi. Còn tất cả 12 kia đều để sinh đôi cả: Clara và Della (9 tuổi) Helen và Harriet (7 tuổi) Paul và David (3 tuổi) Franklin và Eleonor (3 tháng). Cô con gái cả Maguerite năm nay 11 tuổi còn sống, nhưng cô bé để sinh đôi cùng với cô lại vừa chết kong.

(Life, New York)

Rắn hầm

LOÀI bò sát và riêng loài rắn thi ở Nhật được người ta coi là một món cỗ ăn nhũng tay sành ăn. Tại nước Mặt Trời Mọc, rắn hầm trong lò là một thức ăn rất thú vị. Người ta có thể trước hằng ngày dân ở Đông-kinh dùng đỗ một nghìn rắn. Những cái còn lại của rắn đem nghiên nhỏ ra thành một bột bột hình như có tính cách chữa bệnh. Hằng lớn bốn Pán (grande maison du serpent) ở Asakusa (Đông-kinh) năm nay cũng thê, dù đắt, dù ế, cũng bán nồi đồ đồng 100.000 con rắn.

Từ xưa đến nay tại Nhật-bản rất có nhiều rắn. Nhưng rồi đây vì hồi mua nhiều quá như vậy, người ta sẽ phải lập nên những nơi nuôi rắn.

(Observer, Londres)

T. A. dịch

Đời ta

ONG Benjamin Franklin, nhà chính trị có công lớn với nền độc lập

Hoa-kỳ, có nói rằng: Đời ta cũng như làm bằng vải, vải ấy là thi giờ.

Nhà thông thái Đức, Hieromimus Goggsheim đã tính xem chúng ta đồng cái vải ấy làm gì, và thế nào?

Kết quả như sau này:

Thi dù một người sống đe 70 tuổi.

Người ấy đe 24 năm đe ngủ, 8 năm đe chơi, 6 năm đe ăn uống, 6 năm đe đọc, 11 năm đe làm việc, 5 năm đe đi, 4 năm đe nói, 3 năm đe học hành, và 3 năm đe tắm rửa.

Nhưng đó là công việc của một người Âu bình thường. Nay ta lại cứ theo cách ấy mà tính đe xem người dân quê ta sống thế nào thì ta thấy: 24 năm ngủ, 24 năm làm việc, 3 năm tắm rửa, 6 năm chơi, 3 năm nói, 3 năm đi, 2 năm ăn uống, và 5 năm ra đánh đắm, giỗ tết. Còn ông Lý Toét thì:

22 năm ngủ, 10 năm đe cãi nhau ở đình hay ở đám, 10 năm lên quan, 4 năm đe đi, 2 năm đe nói, 3 năm ăn uống, 10 năm đe ăn uống và cờ bạc ở các đình đám, 5 năm cúng tế, và 1 năm đe tắm rửa và đọc.

Thái-Bắng thuật

Sự bí mật ở tòa

lâu đài Regnaholm

DÃ ba phần thế kỷ nay, những du khách đến thăm tòa lâu đài Regnaholm ở gần Norrköping bên Thụy Điển, đã chú ý đến một hiện tượng rất là lùng. Những bôm đẹp trời người ta thấy hiện ra trên tấm kính cửa sổ điện mạo một người chủ cũ, ông quan binh Gylenkrop, sinh năm 1775, mất năm 1859.

Bác sĩ Mohlin đã dùng phương pháp khoa học để khám phá cái màn bí mật ấy. Ông đã tìm biết được rằng, trước hết, ông quan binh Gylenkrop, người tàn tật, trong bốn mươi năm giờ, ngày ngày đã ngồi trên một chiếc ghế hành sau cái cửa kính ấy để nhìn phong cảnh. Dùng kính hiển vi xem xét tấm kính, bác sĩ nhận các thè chát của tấm kính đã thay đổi, và vì ánh sáng phản chiếu ở mặt ông quan binh, hình ảnh ông dần dần in lên tấm kính.

Thật là một sự lạ. Xem đó đủ biết những cái bí mật về sự hiện hình vì mà quỷ đều có thể lấy khoa học mà diễn giải được.

(Almanach Vermot)

Bài của Tiến Nhàn — M. dịch

Coiffure TRAC
86, Rue du Chanvre
Giá đặc biệt 0\$15

Ai muốn biết thè lệ hai cuộc thi:

1°) Thi chọn 40 vị đại-biều kỵ-nghệ và thương-mại

2°) Thi chọn « người thợ tốt »

Xin xem các số đầu BẮC-HÀ, tuần báo kỵ-nghệ và thương-mại do

M. BÙI-ĐỨC-DÂU xuất bản

GIÁ BÁO: (Trong Đồng-Pháp) Một năm 2p50 Sáu tháng 1,30 Mỗi số 0,05 (Ngoài quốc giá gấp đôi)

BÁO QUÁN: 4 Maréchal Pétain Hanoi — Téléphone n° 717

ĐÔNG BÉNH

HÀI KỊCH BA HỒI MỘT CÁNH của KHÁI-HƯNG

NHÂN VẬT :

Ông thông Đán.

Ông nghị Văn

Bà thông Đán.

Hương, con trai ông thông Đán.

Lan, con gái ông nghị Văn.

Bà Hai.

Thục, dìy từ gáy nhá ông thông Đán.

Sunny, dìy từ trai nhá ông thông Đán.

HỒI THÚ NHẤT

Nhà ông thông Đán, phòng khách
rất sang trọng

LỐP I

BÀ THÔNG ĐÁN, HƯƠNG
HƯƠNG — Me cù nói thế, chứ...

BÀ THÔNG ĐÁN, vội ngắt lời —
Chứ sao? không phải là me khoe
con me đâu (mỉm cười). Nhưng con
trưởng còn múa gi hơn nữa? Kén
rẽ hì cũng đến cù nhân luật, đi tây
vè, trẻ trai, lịch sự như con là cùng
chứ gi!

HƯƠNG, đứng dậy mỉm cười vui
vè — Lá cùng! Me bảo là cùng à?
Người ta di Pháp về chán vạn ra
kia kia, mà người ta lại tiến sĩ, thạc
sĩ, bác sĩ...

BÀ ĐÁN, ngắt lời — Chà! Nếu con
học thêm vài năm nữa thì con cũng
tiến sĩ, cũng... thạc sĩ, chứ con lép
nước gi.

HƯƠNG di di lại lai — Nhưng con
vẫn lép một nước là chưa tiến sĩ,
thạc sĩ như người ta.

BÀ ĐÁN, nhìn theo con — Con oán
me không đè con học nữa, phải
không?

HƯƠNG — Chết! Sao me lại nghĩ
thế? Con đâu dám oán me. Vả lại,
ngay khi còn ở bên Pháp, con vẫn
viết thư về nhà thưa với thầy me
tặng con học nhiều có lẽ cũng vô
nh. Với cái cù nhân luật, con cũng

đã thừa chữ đè trông coi cái mồ
than giúp thầy me rồi...

BÀ ĐÁN — Thầy me chưa cần
con trông coi giúp thầy me vội.
Con học thành tài là đè ra làm
quan.

HƯƠNG đứng dậy lai — Thưa me...

BÀ ĐÁN — Con đè me nói dà.
Con ngồi xuống đấy, sao lại đứng
thế? Me vẫn biết con hiểu thảo
lâm, chà bao giờ con lại oán trách
me, nhưng me cũng phải nói rõ
cho con hiểu vì sao việc học của con
lại dở dang...

HƯƠNG, ngồi xuống, cười — Thưa me,
việc học của con cũng chả lấy
gi làm dở dang, đực thế này...

BÀ ĐÁN — Nghĩa là vì sao con
lại không được theo đuổi đến bằng
tiến sĩ... thạc sĩ. Hôm nhận được
giấy báo tin đỗ cử nhân, me đã nghĩ ngay đến việc học của
con, me bàn với thầy đè con học
nữa, vì me thấy con bà án Sơn đỗ
cử nhân từ năm ngoái mà vẫn chưa
về nước. Con tinh chí sợ không học
được thời chờ đợi, chờ con học
được thi ai nỡ bỏ dung bỗ dở
dang, nhất con lại hãi cùn trè, mới
hầm sáu tuổi đầu, ấy là kề tuổi ta

thôi đấy, chứ tuổi tây của con lị
kém những hai, ba tuổi kia.. Ủ.
hôm ấy, nghe me bàn, thấy con chả
nói đì nói lại ra sao, chỉ thở dài.
Đấy, con về mấy tháng nay, con đã
biết tinh thầy con đấy, lúc nào cũng
lo nghĩ, buồn phiền, me chả hiểu
tại sao. Kíp đến khi nhận được thư
con gửi về, thầy chẳng bảo gì me,
thầy đì đánh ngay giây thép sang
cho con bảo con vè. Thực me chẳng
biết gì hết. Không phải là me đò
vấy cả cho thầy đâu, nhưng tinh
nết thầy khó chịu lắm kia, con ạ,
làm cái gì cũng tự tiện. Mai lúc
được tin con sắp tới bến Hải-phòng,
thầy mới cười khi bảo cho me biết
Me chết điếng người đi, tức phát
khóc lên được.

HƯƠNG cầm đòng — Thưa me,
thầy con nghĩ thế...

BÀ ĐÁN — Không phải me thuật
lại câu chuyện đè nói xấu thầy với
con, nhưng tinh nết thầy sinh ra
lần thầm quá. Đã thế, lại không bao
giờ chịu bàn bạc với me. Hay có
bàn bạc thì chỉ giờ lý sự cùn ra
thôi. Hôm me ký kèo thầy, thầy
đám khùng bảo me thế này thì con
trưởng có nghe được không. Thầy
bảo: « Cho nó học lầm chỉ tò nó
cuồng chữ, chử tích sự gi » (cười
sảng sặc). Đấy, con nghe lý sự của
thầy con đấy.

HƯƠNG, cũng cười lấy lòng me —
Thưa me, thầy con nói thế mà đúng
đấy ạ. Có ông tiến sĩ cuồng chữ đè
sách-tặng ai cũng giờ văn chương
ra nói mỉa người ta.

BÀ ĐÁN và HƯƠNG
cùng cười vui vẻ.

Có chuông điện bấm, THỰC vào.

NHÀ XUẤT-SẢN LỚN

BÁN BUÔN NHIỀU
CÁC THIẾT

CHEMISETTES

CHIẾU
MANUFACTUR^e CU GIOANH
68-70 Rue des Eventails — Hanoi
— Téléph. 525 —
MAISON FONDÉE EN 1910

BÀ ĐÁN — Cái gì đấy, mày?
THỰC — Bầm bà, có bà Hai đến
choi.

BÀ ĐÁN, vội vàng đứng dậy —
Bà Hai à? Mời bà vào chơi. (nhìn
Hương, mỉm cười nói sê) Bà Hai,
lém lâm, khéo lém kia đấy.

Thực ra
HƯƠNG — Con xin phép me con
đến thư viện một lát.

BÀ ĐÁN — Phải đấy, con đì chơi
nhé cho me đế nói chuyện.

HƯƠNG, cười — Vâng, con cũng
tưởng thế. Vậy, lạy me, con xin đi.

BÀ ĐÁN — Được, cứ đi.

HƯƠNG, trả trả — Nhưng.. con
xin thú thực với me rằng.. việc hôn
nhân của con cũng chẳng cần gi
vội.. Me chả nên tha thiết lắm.

BÀ ĐÁN — Thời được, ông cứ mặc
tôi, ông đi đi.

HƯƠNG, vẫn cười, cầm mũ di ra
cửa — Vâng, vậy me đặt đâu con
xin ngồi đấy ạ.

Bà Hai vào.

BÀ HAI — Góm, cậu cứ lém lâm.
Con giài như cậu thi lấy đâu hay
đấy, chứ việc gì phải đặt với đè.

HƯƠNG, ngả đầu chào — Lạy bà
ạ. (Rồi di thẳng).

LỐP II

BÀ ĐÁN, BÀ HAI

BÀ ĐÁN — Lạy bà, mời bà ngồi
choi ạ.

BÀ HAI — Tôi không dám, lạy bà
ạ.

BÀ ĐÁN, vể mặt lo lắng, se se.
— Thế nào bà?

BÀ HAI lắc đầu — Tôi di làm mối
cho những chỗ thân bằng cố hữu
có đến mấy chục đám rồi, thực tôi
chưa thấy đám nào khó khăn như
đám này.

BÀ ĐÁN, mắt hơi tái — Không
xong à, bà?

BÀ HAI, cười — Nào đã kịp nói
câu gì mà bảo xong với không xong.

BÀ ĐÁN, cũng cười gượng — Chưa
nói câu gì?

BÀ HAI — Vâng, đã kịp nói câu gi
đâu.

BÀ ĐÁN — Ông nghị bà nghị mắc
bận à? Đì vắng à, thura bà?

BÀ HAI — Nếu mắc bạn hay di
vắng thi đă di một nhẽ.. Này, ông
nghị làm sao ấy, bà ạ.

BÀ ĐÁN — Thura bà, làm sao?

BÀ HAI — Vậy ra bà cũng không
biết ông nghị làm sao? Ông bà đây

chơi thân với ông bà bên ấy thế mà
cũng không rõ ra sao ?
BÀ ĐÁN, ngờ ngạc — Thưa bà
không, tôi có biết gì đâu. Vậy sao
thế, bà ? Có việc gì thế, bà ?
BÀ HAI — Tôi cũng không rõ hẳn...
Nhưng hình như ông nghị hơi điện
thì phải.

BÀ ĐÁN, kinh ngạc — Điện !
BÀ HAI — Vâng, hình như thế...
Chiều hôm qua tôi đến chơi, gặp
lúc ông nghị bà nghị cùng có nhà.
Tôi nghĩ bụng : « Thế này thi tiện
quá ». Mà tôi hi hùng mừng thăm
chắc chắn công việc thế nào cũng
rong, vì ông nghị bà nghị tiếp đãi
tôi ăn cần quá đi mất thôi. Ông ấy
bảo tôi : « lâu lầm mởi lại gặp bà
Hai, bây giờ bà buôn bán nghe nói
phát tài lắm thì phải ». Tôi đáp :
« nhờ giờ cũng khá vậy, nhưng
cái khà của nhà tôi chả bằng một
cái tàu thủy của nhà ông ». Ông
nghỉ thích chí cười ha hả. Thế
rồi tôi vở hỏi thăm tin tức ông bà :
« Thưa ông bà, lâu nay ông bà
có gặp ông Thông bà Thông không
? » Bà nghị cười bảo tôi : « Bên
ông Thông với bên nhà tôi thi
ngày nào chả đi lại chơi hời với
nhau ».

BÀ ĐÁN, cảm động — Vâng, kể
hai nhà thực như một đấy a. Nhưng
chúng tôi không muốn ngỏ thẳng

lời hỏi cháu Lan cho cháu Hương.

BÀ HAI — Vâng, thế cũng phải.
Bà mối vẫn dễ nói hơn (hã giọng)
Với lại, nói không phải bà tha lối
cho, nếu có sao thì cũng chẳng
sao, phải không thưa bà ? Chứ tự
minh nói mà người ta từ chối, vì
biết đâu rằng người ta lại chưa
nhận đám khác rồi, thì cũng...
không tiện, phải không, thưa bà ?

BÀ ĐÁN — Vâng, có thể. Thế rồi
sao nữa, thưa bà ?

BÀ HAI — Thế rồi, tôi sắp sửa
gọi chuyện đến cậu Hương thi là
quá bà a, là quá đi mất cơ, bà a.

BÀ ĐÁN, chau mày ngẫm nghĩ —
Là thế nào, thưa bà ?

BÀ HAI, giọng bí mật — Bà a, mắt
ông nghị tự nhiên đỏ ngầu, nhìn
chóng chọc vào mắt tôi, làm tôi
ngượng quá. Rồi tôi thấy hai giòng
nước mắt chảy xuống gò má ông
ấy, thi ra ông ấy khóc, bà a.

BÀ ĐÁN, kinh ngạc — Ông ấy
khóc ?

BÀ HAI — Vâng, ông ấy khóc.

Mà đương vui vẻ hẳn hoi, bà a.
Chừng ông ấy ngượng với tôi, nên
hai tay ôm đầu ngồi cúi gầm mặt
xuống. Lúc bấy giờ bà nghị mời tôi
uống nước, tôi nâng chén mời ông
nghị. Ông ấy chả nói gì cả...

BÀ ĐÁN — Chả nói gì cả ?

BÀ HAI — Vâng, chả nói gì cả.
Tôi nghĩ mãi, cố nhớ ra xem có
so ý nói điều gì làm mèch lòng
ông ấy không, nhưng không, thực
không, tôi chưa nói gì, ngoài những
câu chuyện hỏi thăm, hỏi nom.

BÀ ĐÁN — Lạ nhỉ !

BÀ HAI — Tôi giận quá, đứng
dậy chào xin về, thi bà nghị lại
giữ. Rồi quay ra hỏi ông ấy : « Ông
sao thế, ông ? Ông lại khó chịu
phải không ? » Ông nghị vẫn chẳng
nói chẳng rằng, mà tôi thấy ông
ấy rung cả hai vai, hình như nức
lên ấy, bà a.

BÀ ĐÁN — Nức lên ?

BÀ HAI — Vâng, nức lên. Bà
ughi thi thăm bảo tôi : « Bà tha
lỗi cho, nhà tôi khó ở ». Ngồi lại
không tiện phải không, thưa bà ?
Vì thế, tôi đứng lên xin cáo, thành
thử việc bà nhờ nói hộ tôi chưa
kịp đả động tôi.

Ông thông Đán ở ngoài
ấy mạnh cửa di vào.

LỐP III

BÀ ĐÁN, BÀ HAI ƠNG ĐÁN

BÀ HAI, đứng dậy — Lạy ông a.
Ông đi chơi về

ƠNG ĐÁN, giọng dày vỗ tay giận —
Không dám, mời bà ngồi chơi.

BÀ ĐÁN — Mời bà ngồi chơi.
Bà Hai, bà Đán cùng ngồi,
trong khi ông Đán chấp tay
sau lưng di di lại lai trong
phòng, tiếng giầy cộc cộc.

BÀ HAI — Thưa ông, độ rày ông
có được mạnh không a ?

ƠNG ĐÁN, sắng — Cám ơn bà.

BÀ HAI — Thưa ông, cậu cử
Hương đã sắp xuất chính chưa a ?

ƠNG ĐÁN — Chưa a.

BÀ HAI — Cậu cử nhà lành lợi

lắm.

BÀ ĐÁN, thấy chồng lăng thính,
liền dỗ lời — Thưa bà, cháu tiếng
thế mà chưa biết gì đâu a.

BÀ HAI — Thưa ông, nghe nói
cười vợ xong cho cậu cử, ông lại
cho cậu cử sang tây... cho cả hai vợ

chồng cậu cử sang tây.

ƠNG ĐÁN, lăng thính di di lai lai.

TÀ ĐÁN, dỗ lời — Thưa bà, không
đâu a, người ta đồn thế thôi đấy a,
chứ bà tinh nhâ con một cho đi một
chuẩn cũng đã bao lầm rồi, đâu
dám còn cho đi chuẩn nữa

BÀ HAI, lườm Ơng Đán, tố ý khó
chịu, rồi đứng dậy — Thôi, chào ông
bà, tôi xin về.

BÀ ĐÁN — Ấy, mời bà ngồi chơi
đá.

BÀ HAI — Thưa bà, tôi bận lắm
a. Ông bà nhớ một việc chẳng nhẹ
lại không giúp, chử quả thực là
tôi bận quá cơ a. Thôi, lạy ông tôi
xin về.

ƠNG ĐÁN — Không dám, kinh bà
lại nhá.

BÀ ĐÁN, đưa bà Hai ra cửa —
Trăm sự nhờ bà cố giúp cho đây
nhé.

ƠNG ĐÁN — Không dám, kinh bà
lại nhá.

BÀ ĐÁN — Chả sao cả,

BÀ ĐÁN, áu yém — Có chuyện gì
ông cứ nói thực với tôi. Dẫu tôi
làm gì.

ƠNG ĐÁN — Tức lắm, bà a.

BÀ ĐÁN — Tức về việc gì thế, ông ?

ƠNG ĐÁN, đứng dậy — Tức chết
đi được. Hôm nay bác nghị bác ấy
lâm như mắng vào mặt tôi, như đạp
vào mặt tôi, như nhõ vào mặt tôi !

BÀ ĐÁN — Giời ơi ! Thế kia à ?

Dẫu đuối ra sao, hờ ông ?

ƠNG ĐÁN — Đây này : vừa giờ,
tôi đến chơi bác ấy. Chuyện trò vui
về, chả có điều gì. Bỗng mắt bác ấy
đỗ ngầu lên, nhìn tôi chòng chọc,
trông dữ dội la lùng.

BÀ ĐÁN — Mắt đỗ ngầu ? Bà Hai
cũng bảo..

ƠNG ĐÁN — Lúc bấy giờ nhàn
tôi hỏi ý kiến bác về thẳng Hương.
tôi cũng định gọi chuyện để xem có
tiện dịp thi nói thẳng đến việc nhân
duyên của nó, chử chẳng cần bà
mỗi bà lái nữa, họ chỉ được cá
khéo nói, thực vô tích sự.

ƠNG ĐÁN — Thế ông nói gọi đến
thẳng Hương à ?

ƠNG ĐÁN — Phải. Tôi hỏi ý kiến
bác ấy xem có nên cho nó sang
Pháp một lần nữa để thi tiến sĩ
luật không ?

ƠNG ĐÁN — Thế bác ấy bảo sao ?

ƠNG ĐÁN — Bác ấy sững sờ với
tôi, bảo tôi trưởng giả, muốn con
đỗ ông nghè, ông thạc đê lên chức
cụ cố.

BÀ ĐÁN — Bác ấy bảo thế à, ông
ta bảo thế, kia à ?

ƠNG ĐÁN — Tôi giận đáp lại :
« Như thế sao lại là trưởng giả
được ». Tức thi bác ấy đứng dậy,
ią đỗ ghế, hất cả giấy má, chén đĩa
ở trên bàn xuống đất và luôn mồm
nhắc đi nhắc lại : « Thế không là
trưởng giả thi thế nào mới là trưởng
giả, thế không là trưởng giả thi thế
nào mới là trưởng giả ? »

(Xem tiếp trang 850)

BÀ HAI — Vâng, tôi xin hết lòng.
Lạy bà a.

BÀ ĐÁN — Tôi không dám, lạy bà
a.

Bà Hai ra.

LỐP IV

BÀ ĐÁN, ƠNG ĐÁN

BÀ ĐÁN — Ông làm sao thế ?

ĐÈN MANCHON kiêu mới rất tinh
Mới phát minh tại bến ĐỨC

PÉTROMAX - RAPID N° 827 - 828 - 829

SÓNG BẮNG DẦU LỬA

Không cần phải dùng alcool mà sóng như mây kiêu đèn xưa. Cách đốt rất mau chóng le láng, mỗi lần đốt, đã có sẵn đồng hồ, coi theo số mà bơm cho tới đúng chỗ, khi bơm sóng, mở khóa nơi ống hơi, chích cây quẹt và chổi si hơi là ngọn lửa bắt sống lên một cách rất mạnh, không đầy một phút đồng hồ là đã có đủ sức nóng, tức thi mở khóa dầu là tự nhiên ngọn lửa đèn manchon bắt cháy sáng ngay. Chỉ trong một phút đồng hồ là đốt sóng cây đèn mặt cách mực le, không sợ chục chín khán điều gì cả. Thật là một kiêu đèn vô cùng tiện lợi, chẳng còn thứ nào sánh kịp. PÉTROMAX RAPID là một kiêu đèn rất lịch sự chắc chắn, máy móc đơn sơ, giản dị, không hao dầu chịu đựng mưa gió, ai sài rồi cũng đều khen ngợi và cùng.

Đại lý độc quyền xít Đông Dương :

Chuyên mua bán và kiêu manchon và đồ phụ tùng các hiệu đèn, v.v.

N° 29 Bd Tông Đốc Phuot CHOLON. Cochinchine

THOÁT LY

TRUYỆN DÀI của KHÁI-HƯNG

(Tiếp theo) (1)

CHÀ nàng mắng át :
— À, mày muốn em mày chơi bời lêu lổng, phải không ? Con gái học nhiều dè làm gì, dè làm đĩ phải không ?

Hồng có dịp được biết rõ thêm lòng nham hiểm của người dì ghẻ, nhất là bấy giờ nàng lại đã khôn lòn biết nghĩ sâu xa hơn trước và không dè người ta lừa dối mình một cách quá dè dàng. Nàng đương buồn rầu khóc thút thít mà cũng phải bật cười khi nghe dì ghẻ phàn Trần với cha :

— Chết chửa ! cậu phải dè cho nó học nữa chứ, về nhà thì làm trò trổng gì !

Cha nàng gắt cả dì ghẻ :

— Giời ơi, mợ lại về bè với chúng nó kia à ? Mợ định nói đáo cho giặc hay sao ?

Thế là việc học của Hồng đành xếp.

Đến đây, một sự xảy ra trong đời Hồng, một sự an ủi trong những ngày buồn tẻ, ảm đạm. Nhưng đó cũng là nguồn gốc biết bao sự loli thôi, ghen tức, nhỏ nhen, khổn nạn.

Hôm ấy nhà Hồng có khách đánh tồ tóm và trong bọn khách có bà ăn tinh Vĩnh-yên, mà bà phán Trinh, dì ghẻ Hồng, lấy làm tự hào đã mời được đến chơi.

Muốn bảnh diện với một bà quan, bà phán kéo dài tiếng gọi Hồng ra dè bảo sắp coi trầu và pha ấm trà mạn sen :

— Em chịu khó giúp mợ,

(1) — Xem N.N. từ số 77.

chẳng chung nó không biết pha, làm phi cá chè.

Bà án lưu ý ngay đến Hồng, tấm tắc khen thăm cái nhan sắc thùy mị, và cái thông minh kin đáo của một cô thiếu nữ mới lớn lên. Lúc Hồng đặt chén nước bên cạnh bà, bà dăm dăm nhìn nàng và hỏi bà phán :

— Thưa bà lớn, cô này là cô gái đầu lòng của bà lớn ?

Bà kia trả lời bằng một giọng rất vui vẻ và tự nhiên :

— Bầm cụ lớn cháu thứ hai đấy ạ. Chị cả cháu làm thư ký phủ Thống sứ kia ạ. Bầm cụ lớn, cháu cả đã được hai giai hai gái ạ.

Bà án khen :

— Phúc đức nhỉ, bà lớn còn trẻ thế mà đã có cháu rồi đấy. Chả mấy lúc mà có chắt.

Bà cười the thé hỏi tiếp :

— Còn cô này, bà lớn đã sắp cho đi ở riêng chưa ?

Bà phán cũng cười đáp lại :

— Bầm cụ lớn, cháu còn nhỏ dại lắm ạ, cháu vừa thôi học đầy ạ, cháu đã học hết hai năm ở trường sư phạm. Tôi bảo cậu cháu cho cháu học nữa, nhưng cậu cháu nhất định bắt cháu về nhà học làm học ăn ạ.

Ông phán Trinh tiếp luôn :

— Bầm cụ lớn, con gái lớn tuổi mà cho ở học Hanoi thực là một sự nguy hiểm.

Hồng đứng nghe câu chuyện, tức uất người, nước mắt chỉ chực ứa ra. Lúc bấy giờ giá bà án hỏi nàng một câu gì thì nàng hẳn nghẹn ngào không đáp lại được. Nhưng may cho Hồng, bà vừa gặp cày bài hạ ủ, nên nàng quên nàng đi.

Hồng căm giận, một phần vì nhớ tới việc bỏ học của mình, nhưng nhất vì nghe thấy người dì ghẻ nói đến mình như nói đến một người con dê vậy.

Ngay từ lúc ấy Hồng đã có ý muốn bắt chước anh phán Căn gọi cậu bằng thầy và dồi tiếng « mơ » ra tiếng « cô » để người ta khỏi tưởng lầm rằng mình là con người dì ghẻ. Nhưng nàng vẫn sợ hãi, dứt đè cho mãi tới hai năm sau mới dám quả quyết làm theo ý định.

Chắc người dì ghẻ liếc mắt đoán nhận thấy những tư tưởng ấy trên vẻ mặt khinh khỉnh của Hồng nên càng cố tươi cười bảo nàng, dè trêu tức :

— Kia em, rót nước hầu cụ lớn.

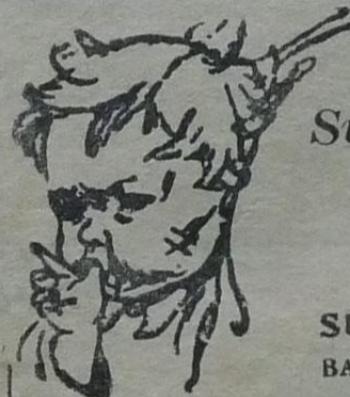
Hồng ngây người đứng nhìn. Bà án thấy thế cho là nàng có tình bén lên lại càng yêu mến nàng lắm.

Cách đó hai tháng, Hồng thoáng nghe vú già và thằng nhỏ thi thoảng bảo nhau mỗi khi nàng đi qua : « con dâu cụ án nay mai đấy ! »

Thế rồi, tết năm ấy, nàng thấy một cậu trai trẻ đến nhà nàng với chiếc áo gấm lam, ngoài phủ chiếc áo sa tay...

Mãi khi ăn hỏi, nàng mới biết rằng cậu ta là vị hôn phu của mình. Nàng hơi lo sợ, vì chẳng hiểu tâm tính, học lực, hành kiêm người ấy ra sao. Nhưng nàng chẳng khỏi mừng thầm, khi thấy người dì ghẻ nhìn mình bằng cặp mắt tức tối. Luôn luôn Hồng bị dì ghẻ ném móc, nào những « ngữ ấy mà về làm dâu nhà người ta thì không khéo chỉ vào mồng ba ra mồng bảy thôi », « nó trưởng nò xinh đẹp lắm đấy, thử bỏ phấn sáp ra xem ».

Rồi người dàn bà hay ghen ghét thù ghét lây cả bên thông gia, tuy vẫn được người ta hết sức chiều chuộng và kính nể. Trước mặt Hồng, người ấy tìm đủ mọi cớ để nói xấu quan trường, nêu ra những sự ẩn tiền, làm bậy, dồi trắng thay đen, thuật lại, có khi bịa đặt ra những chuyện tra khảo ức hiếp

Sữa NESTLÉ

Hiệu con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BẢN : cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v.

Ở Trung-ký, Bắc-ký và Cao-Mèn

dẫn què của những viên phủ huyền. Hồng vò tinh ngồi lắng tai nghe. Mãi sau nàng mới hiểu, khi nghe dì ghê kêt luận bằng một câu nói với cha : "Tôi không hiểu sao ông lại nhận lời bà con cho con nhà quan. Đấy, rồi ông xem, ngũ ấy rồi chỉ chơi bời lêu lổng !".

Hồng sung sướng ngồi cười thầm và liếc mắt nhìn dì ghê như kẻ dắc thẳng nhìn người thất bại.

Trong bốn năm như thế, ngày hai bên dịch hầm hèn nhau. Cái vui sướng của người này là sự buồn phiền của người kia. Một tin đồn thắng về việc học của Thần làm khổ tâm cho dì ghê bao nhiêu, tuy không một lúc nào nàng thành thực yêu Thần. Mà nàng yêu sao được. Ăn hỏi xong, Thần sang Pháp ngay, và từ khi Thần sang Pháp, Hồng chẳng nhận được một lá thư nào của chàng. Đến vẻ mặt Thần, Hồng cũng chỉ trông thấy một cách lờ mờ trong bức ảnh chàng đứng chụp với những bạn người Âu cùng lớp. Như thế, bảo nàng yêu sao được !

Nàng nghĩ đến, nhớ đến vị hôn phu, cõi nói đến, chỉ vì nàng muốn báo thù dì ghê.

IV

Cái ý tưởng ngộ nghĩnh, nhỏ nhen ấy làm Hồng bật cười lên tiếng.

— Chị cười gì thế ?

Nghé câu hỏi của bạn, Hồng mới nhớ ra rằng mình nằm ở nhà anh chị. Nàng đương mai mơ màng sống với cả một thời đãi vãng :

— Không chị à... tôi mê ngủ.

Nga cũng cười vui vẻ bảo bạn :

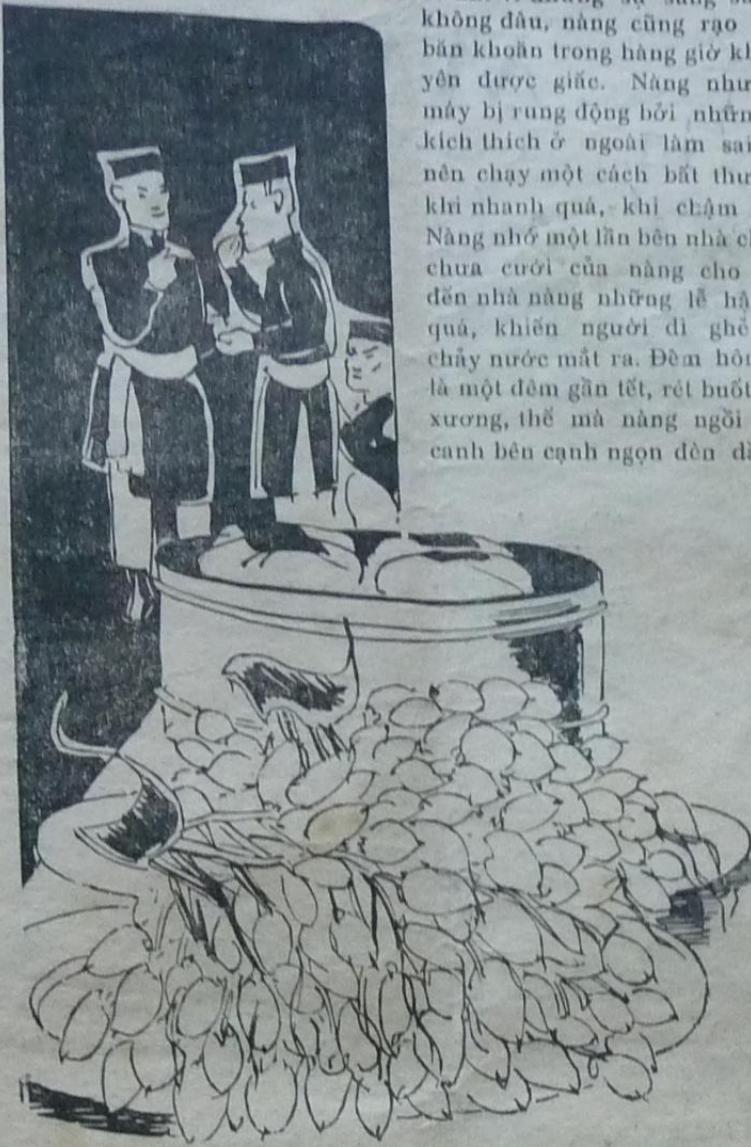
— Mê ngủ gì lại mê ngủ cười được ! Tôi mà động mê ngủ, động chiêm bao, thì toàn gặp những sự kinh sợ, nên chỉ kêu rú lên... Chẳng hạn gặp hổ đuổi, gặp người bắt nạt...

Hồng buột miệng, ngắt lời :

— Mộng thấy bị bắt nạt còn đỡ chịu hơn bị bắt nạt thực.

Nàng vội nói lảng :

- Chị không ngủ à ?
- Không, tôi vừa thức giấc.
- Vì tôi cười, phải không ?

Thực vậy, không những sự buồn phiền lo lắng làm cho Hồng nhiều đêm không ngủ được, mà có khi vì những sự sung sướng không đâu, nàng cũng rạo rực, bấn khoán trong hàng giờ không yên được giấc. Nàng như cái máy bị rung động bởi những sự kích thích ở ngoài làm sai lạc, nên chạy một cách bất thường, khi nhanh quá, - khi chậm quá. Nàng nhớ một lần bên nhà chồng chưa cưới của nàng cho đến đêm đến nhà nàng những lễ hậu hối quá, khiến người dì ghê tức chảy nước mắt ra. Đến hôm ấy là một đêm gần tết, rét buốt đến xương, thế mà nàng ngồi thâu canh bên cạnh ngọn đèn dầu tù

bạn nói tiếp :

— Có trông thấy mấy giờ không ?

— Tôi mò mò chẳng thấy gì cả.

— Mắt với mũi ! Đóng bồ da quang của người ta lại ! Năm giờ kém năm rồi. Ánh mặt trời lách qua cửa chớp chiếu lén dinh man kia kia.

Thực vậy, đã hiện ra một khoảng sáng mờ, ở một góc dinh man vải tây màu đỏ, và cánh màn thể màu hồng đào dần dần rõ ra trong cái phòng nhỏ hẹp.

— Hừ ! chả còn mấy tháng nữa chị Hồng đã nằm trong chiếc màn the hồng mới.

Hai chữ « hồng » làm cho Nga thích chí cười khanh khách. Hồng, giọng mỉa mai, hỏi lại :

— Chị thích lấy chồng làm hay sao ?

Nga cười cảng to :

— Rõ khéo ! mình thích lấy chồng lại còn đồ vầy cho người ta.

Rồi Nga kể cho Hồng nghe cái mộng tương lai của nàng : nàng đương chờ bồ giáo học. Nàng sẽ tự do sống cái đời khoáng đãng của nàng, sẽ dạy dỗ, dù dắt dàn em, sẽ không cần nhờ và đến ai hết, và chẳng để ai làm phiền lụy tới mình.

Đồng buồn rầu, ngắt lời bạn :

— Phải, cái đời thoát ly ! Đã bao năm tôi mơ mộng cái đời ấy. Bây giờ thành hão huyền cả !

Nga cãi :

— Hảo huyền là vì chị không quả quyết. Sao đương học, chị lại bỏ về nhà ! Tại chị đấy chứ !

Hồng thở dài :

— Tại tôi ! Già chị có một người dì ghê như tôi, thì ngày nay chị đã không dám khinh bỉ tôi...

Nga hối-hận xin lỗi bạn, và an ủi bạn bằng những lời thành thực.

(còn nữa)

Khái-Hưng

HỒNG KHÈ

88 phố Huế (chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

Kè có tới trăm nghìn vị thuốc, hiệu nào chả có bán thuốc lâu giang-mai, thế mà không ai dề ý đến, duy chỉ có hiệu thuốc Hồng-Khè là ai cũng biết tiếng. Hồng-Khè là người ta nghĩ ngay đến thuốc Lậu, Giang-mai rồi. Vì ai có bệnh không cứ mới hay kinh niên, uống Thuốc Lậu Hồng-khè số 30 mỗi hộp 0p60 là khỏi rút, ai bị bệnh giang-mai nhẹ hay là nhập cốt sinh ra lâm bệnh nguy hiểm uống Thuốc Giang-mai Hồng-khè số 14 mỗi hộp 0p60 cũng khỏi triệt

nọc, nên nhiều người biết tiếng và ai cũng đều nói rằng : Đầu lậu giang-mai không uống thuốc Hồng-khè chẳng tài nào khỏi rút. Các chi điểm và đại lý nhà thuốc HỒNG KHÈ — Bắc-Kỳ. — Hongay Hoang-van-Thap, Haiphong Quang-Huy, Thái-hà-Áp Vịnh-Thành, 36 phố Tiên-Sinh Hanoi, Phúc-an-Diên, Ninh-bình Sùng-Quảng, Port wallnt Phúc-Lộc, Uông-Bí Lê-văn-Quý, Laokay Việt-Hung, Đại-An, Ninh-Bình Ich-Trí, Bắc-Giang Cát-Lợi, Langson Lý-xuân-Quỳ, Nam-dinh Việt-Long, Ich-sinh-Diên, Thái-Binh Tiên-Ich, Cao-Bằng Vinh-Hung, Hung-yên Kim-Dức, Mộc-châu Ngô-xuân-Nhuận, Bắc-Ninh Vĩnh-Sinh, Yên-bay Đông-Tuân, Haiphong Anh Dzân 161 Paul Doumer, Hugiang Phuông-kim-Thọ, Phuyl Trần-gia-Thụy. Trung-Kỳ. — Vinh Tamky, Tourane Battambang, Sơn-giang, Phanrang Tứ-son, Nhatrang sơn-giang, Pieku Nguyễn-dưc-Bá, Tuyhoa Nguyễn-quang-Thoang, Quang-nại Cầm-Hung, Huế Battambang, Falfo Hồng-Phát, Tam-quan Huỳnh-hà-Thanh, Thanh-hoa Gilong, Quinhon Phạm-Tổ, Toy-Hòa Thành-Tâm, Cầu-Giát Đồng-xuân, Bông-sơn Diệp Thành-Thạnh, Bình-dinh Nguyễn-dire-Phố Nam-kỳ — Mỹ-tho Mỏng-hoa, Tra-vinh Quán-bản-Né, Rạch-giá Van-Hoa, Goquao Nguyễn-văn-Muôn, Béntre Tân-thanh, Thủ-damot, Phúc-Hung-Thái, Long-xuyên imp. Hữu-Thái, Dakao Đức-Phảng, Saigon Nguyễn-thi-Kính, Cầu-thơ, Nguyễn-văn-Nhiều, Sóc-trang Trường-Xuân. Laos. — Phontiou Quang-tho-Diên, Ngô-văn-Huynh, Đào-văn-Cẩm, Đăng-van-sang, Thakhek Chung-ký, Savannakhet Băng-Giang, Pakse Nguyễn-văn-Cửu; Boneng Trần-văn-Trà, Nguyễn-văn-Bát, Xiêng Khouang Pham-văn-Trương, Vientiane Dỗ-đinh-Tảo. Pnom-penh — Nguyễn-văn-Chỉ v.v. Thể lệ đại-lý thuốc Hồng-khè rất dễ và lợi.

MAU HOÀNG YẾN

TRUYỆN NGẮN của VŨ TRỌNG CẨN

Ông Kính là sinh viên năm thứ mấy và ở ban nào? Đề hỏi cho tiện.

Tôi bối rối, tôi hỏi gì qua nhanh tiếng thở hổn hển.

Tôi phải nhắc lại:

Thưa ông, muốn gì a?

Nàng trân tĩnh:

Thưa ông, tôi muốn hỏi

ông Đào-duy-Kinh.

Tôi ngạc nhiên:

Thưa cô, ông Đào-duy-Kinh nào?

Thưa ông, là sinh viên trường này.

À! Thế có cứ vào trong trường, đến hỏi ở secretariat trên gác ngay đây này.

Nhưng nàng lúng túng và ngượng nghẹn cúi mặt nói sê:

Hay ông làm ơn...

Tôi hiểu ý, vội nhanh nhau.

Vâng, Hay có đứng đây, tôi vào hỏi hộ.

Nàng liền vui vẻ:

Vâng. Ông làm ơn...

Tôi vội chạy vào. Nhưng vừa đến thang gác tôi lại ra.

Thiếu-nữ ngạc nhiên:

Thưa ông?...

Quên, tôi không hỏi cô...

Thế bây giờ có tính sao?

Em cũng không biết được. Hay ông có cách nào hỏi giúp hổ em.

Ngay lúc ấy một thiếu-niên cầm sách đi ra. Tôi băn-

— Hay để tôi hỏi ông kia xem chiều nay ông Kính có lại xem sách không. May ra...

— Vâng. Ông làm ơn...

Chờ thiếu-niên đi tới, tôi vội dồn hỏi:

— Xin lỗi ông. Ông làm ơn cho tôi biết: ông có biết ông Đào-duy-Kinh sinh viên năm thứ hai ban học luật?

— Có a, tôi biết thôi, chứ không quen. Ông là bạn ông Kính?

— Không a. Tôi hỏi hộ cô kia.

Thiếu-niên nhìn nàng rồi hỏi tôi:

— Cô ta muốn tìm ông Kính?

— Vâng. Ông có biết chiều nay ông Kính có lại đọc sách không? Cô ấy mới ở Nam Lên.

Lúc ấy thiếu-nữ cũng tiến lại hỏi tôi:

— Thưa ông, có hỏi được không a?

Thiếu-niên kia ngây người nhìn nàng khiến nàng cúi mặt, rồi nói:

— Tôi cũng có biết ông Kính, nhưng chiều nay ông ta không

Mỗi khi nói đến màu hoàng yến, nhìn thấy màu hoàng yến hay thoáng thấy một giai nhân nào bận chiếc áo màu hoàng yến, tôi lại bối rối man-máu nghĩ đến nàng.

Lần đầu tiên, và có lẽ là lần cuối cùng, tôi gặp nàng ở trước cửa trường Cao đẳng đại học.

Chiều hôm ấy tôi có việc phải vào trường. Lúc ra chợt thấy một thiếu-nữ vào khoảng mười bảy tuổi dương bờ-ngoại như muốn vào. Nàng bận chiếc áo màu hoàng yến, mặt thoả phán hồng, môi tó một thứ son tươi, hợp với màu áo quâ, khiến tôi phải dừng lại nhìn nàng.

Nhưng tôi lại hơi bối rối vì thấy nàng tiến lại trước mặt

Chỉ giúp mười điều làm massage tự ý làm lây cho người thêm đẹp. Mọi các bà các cô lại xem các máy Âu-Mỹ tổ sửa đẹp người.

MỸ-VIỆN AMY SỬA RĂNG ĐẸP, NGƯỜI XINH

Soins de beauté anglais et américains — Massage et maquillage modernes, élégants

Biểu một hộp kem, phấn, chì son hay brillantine : Oyster (Con hến) Houbigant, Tokalon, Cheramy, Lentheric, Coty, Forvil, Orsay, Rosémail, Eclador, Cutex, Luxuria, Lesquendieu, Klytia, Innoxa, Simon Ricils, Rimmel hay Roger v.v. nếu mua từ 6p00 giờ lên. Răng sứ thêm trắng bóng đẹp, bằng máy và Email-dent: xoa bột chất này, da không khô bắc, nước da trơn mịn màng. Tóc giài, ruộm tóc đen, hung và bạch-kim, tóc rụng, rụng lồng, gầu, lồng mi dài cong chứng cá (khô son tràm đen, gầy, béo, nở vú, (tròn đẹp mài) đều giá 2p, 3p, một hộp — Tóc mọc, giám má, tản nhang sạch hẳn, seо, lồng mày mọc thêm, vết đep sáng, đều giá : 1p, 2p, một hộp — Thuốc trẻ đep lại trơn da, xanh tóc, (uống) 2p, 3p, một hộp — mầu phấn, mầu da lợa dùm rất hợp. Dip, dao, kéo

Massosein 14p50, măt nạ cao-su, đỗ uốn tóc giá 2p80, 8p00, 26p, rất đă đă sửa sắc. Hàng mới giá hạ.

Ở xa xin gửi tinh-hóa-giao-ngân, lây hàng ở nhà giày thép hay ga rồi trả tiền tại đây. Hỏi gì xin kèm tem để trả lời.

Chuyên tổ sửa và bán ở MỸ-VIỆN AMY 26 Phố Hàng Than, Hanoi

đến đọc sách.

Thiếu-nữ vội hỏi :

— Thế ông có biết hiện nay ông ấy ở đâu, ông làm ơn bảo cho.

Thiếu niên im lặng một phút rồi nói :

Tôi cũng hơi biết những chỗ của ông Kinh chơi.

Nàng hiện vẻ mừng :

Thế ông làm ơn cho biết.

Thiếu niên ngân nga :

Nói thì khó biết. Hay có... đi theo tôi, tôi tìm hộ.

Nàng ngân ngái nhìn tôi như muốn hỏi gì kién.

Tôi liền bùn :

— Được, có cứ theo ông ấy

mà tìm. Chắc ông giúp cô tron hơn tôi, vì ông nói có hy vọng được.

Thiếu niên tiếp vào :

— Vả lại cô ở Nam lèn, chắc phải tìm ngay. Mà giờ cũng gần tối.

Thiếu nữ nhìn trời lo sợ rồi hình như tinh liều :

— Vâng. Hay ông làm ơn giúp hộ.

Thiếu niên vui vẻ :

Vâng. Tôi xin tận tâm.

Rồi hắn gọi hai chiếc xe lại.

Trước khi lên xe, thiếu nữ

không quên cảm ơn tôi. Tôi

cảm động khi nàng ban cho tôi

một cái mím cười. Và tôi

dừng ngắn ngo nhìn theo hât.

Khi khuất cái áo màu hoàng

yến, tôi mới thở dài quay dì con

đường khác.

Một lát sau tôi bỗng lo sợ

ngẫm nghĩ :

« Chết chúa, không biết nàng có thể tin cậy được thiếu niên ấy không. Hay là... »

Tôi nghĩ ngay đến gã kia

không tốt, sẽ đưa nàng đi các

nơi hối hả

bangs

qua một lá t,

chờ đến tối mới

tura nàng vào

một căn phòng

cho thuê.

Tôi liền hốt

hoảng thuê xe

chạy theo con

đường nàng đi.

Nhưng thấy làm

sao được?

Dêm hôm ấy

nghĩ đến nàng,

tôi không ngủ

được. Và mãi

đến nay tôi cũng

không được gặp

nàng lần thứ

hai.

Đã nhiều lần

tôi toan lại trường tìm Đào-

duy - Kinh nhưng không biêt

nhĩ sao tôi lại thôi

Vì thế, đến nay, mỗi khi gặp

một thiếu nữ mặc áo màu

hoàng yến tôi vẫn cố theo xem.

Khi nhận không phải nàng, tôi

lại buồn rầu nghĩ ngợi

VŨ trọng Can

THƠ

(Tiếp theo trang 835)
một người bạn tôi học thuộc. Hồi
ấy ta quen cuộc đại cách mệnh thế
giới đã bóp chết hồn thơ.

Tôi xin phỏng dịch đoạn đầu ra
đây (vì tôi không nhớ đúng nguyên
văn, chỉ nhớ đại ý). Đó là những
cảm tưởng của một cô nữ cách
mệnh mong tình quân khi cô ấy
qua Vladivostock.

Lời thơ đột ngột, cung cấp
trong đó thi từ này lên mạnh mẽ,
châu thực và ngày thơ. Tiếc rằng
tôi không có và không thuộc đoạn
ván dịch bằng tiếng Pháp để đọc
giả thấy hết cái cảm tưởng lạ
lùng của tôi lúc nghe đọc bài thơ

Người ta thấy ở Vladivostock
Những hàng ống khói vươn mình
Cao ngắt tận trời xanh.

Đàn chim cánh trắng, loáng bay
qua.

(Từ bè xa vè, và đem theo gió bè)
Đàn chim cánh trắng đã vút qua.
Khói đèn nặng nề và chậm chạp

Chậm chạp bay theo.
Ô! trời xanh làm sao! bầu trời
xanh gay gắt.

Và lòng tôi tưởng nhớ,
Nghĩ đến đàn chim trắng vút qua
Như một ý tưởng sáng vút qua.

Hình thức thơ có dồi, quan
niệm về thơ cũng có khác, theo
tư tưởng, theo hoàn cảnh và theo
cuộc đời mỗi ngày một mới lạ
thêm. Nhưng Thơ ở đâu và bao
giờ cũng vẫn là thứ tiếng của tâm
hồn và chỉ ở trong thơ những
tinh cảm uẩn khúc, mong manh,
tinh vi, kỳ ảo của tâm hồn mới có
thể biểu lộ ra được. Bởi vì những
lời thơ reo xuống trong phút anh
linh rung động của ta, sê âm thầm
vang lên những ý dồi dào và gợi
lên những cái « đẹp » thẩm thía
đặm đà. Cái đẹp ấy, sự tinh tế khéo
chiết của lối văn thường không
thể cho ta thấy được.

THÈ-LÙ

NGƯỜI ÁY LA CÔ

Hàng nghìn thiếu phụ đã tìm
thấy hạnh phúc và ái tình như ở
cách giàn dì này. Vì thế mà các
thiếu phụ có được nورة da đẹp đẽ
của một thiếu nữ mà đàn ông rất
yêu đương. Mỗi buổi sáng các bà
các cô nên đánh kem Tokalon
(màu trắng, không có chất nhòn)
lên mặt và cõi thời sẽ có một sắc
đẹp thiên nhiên, và nhờ thế mà
phấn đánh được đều, không bết
lại thành tảng. Trong kem Tokalon
(màu trắng) có chất kem thật tươi
tốt, có dầu olive, cùng là nhiều
chất bồ và làm cho trắng. Những
chất ấy làm mất những tàn nhang
làm cho các lỗ chân lồng se lại
và chỉ trong ba ngày làm cho da
đẹp xáu xi đễn đâu cũng trở nên tươi
tắn, mịn màng và đẹp đẽ. Ngày hôm
nay các bà các cô hãy nên bắt
đầu dùng kem Tokalon (không
nhòn), là thứ bồ
dưỡng cho da đẽ.
Thứ kem đó đã
giúp cho nhiều
thiếu nữ chiếm
được tình yêu
đương của vị
hôn phu mình.

ĐẠI-LÝ: F. Maron A Rochat et cie
45 Boulevard Gobetin — HANOI

NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT HIỀU CON VOI

PHUC - LÔI

N° 1, Avenue Paul Doumer — HAIPHONG

Tchi-Long
Thien-Thanh
Quan-Hung-Long
Phuc-Thinh
Quang-Hung-Long
Dong-Xuan
Pham-ha-Huyen

66, Rue des Paniers à Hanoi
Phố Khách à Nam Định
Rue Sarrant à Vinh
Rue Paul-Bert à Hué
Marché à Touane
Rue Gia-Long à Quinhon
36, Rue Sabourain à Saigon

Cửa người Việt Nam làm!

Kỹ-nghệ Việt-Nam đánh đồ kỹ-nghệ ngoại-quốc;
Xứ Đông-dương tiêu thụ một ngay: 20.000 đĩa hát

asia

Có trữ bán tại:

INDO-COMPTOIR

— 133, RUE DU COTON HANOI —

NGÀY MỚI

TRUYỀN DÀI của THẠCH - LAM

(Tiếp theo)

NHƯNG cái phút sung sướng ấy chóng qua. Trường lại trở lại với những cái thực tế nhỏ ọn hằng ngày. Trinh bế sôc con ngồi dậy, quay gọi vú em :

— Vú đưa bát bột ra đây tôi cho em ăn nào.

Người vú đem trên mặt tủ xuống bát bột đầy cái dĩa con; Trinh đón lấy, dùng thia súc cho đứa bé ăn. Trường cúi nhìn, hỏi vợ :

— Văn cho nó ăn thử bột này đấy à?

Trinh đáp :

— Vâng.

Đứa bé không chịu ăn, quay đầu đi mỗi khi Trinh đưa thia bột đến. Nàng dỗ con :

— Ăn đi, Mai. Ăn đi chóng ngoan, mợ yêu.

Mai quay đầu lại dở một miếng, nhưng hình như thứ bột nhạt nhẽo không được ngon lành, nên nó lại đầy tay mẹ ra không ăn nữa.

Trường bảo vợ :

— Tôi đã bảo mua thử bột khác cho em nó ăn. Sao lại không mua?

Trinh ngừng lên nhìn Trường, trả lời :

— Bột khác! thử bột khác nhiều tiền. Tôi mua đằng này có một hào một gói thôi.

Trường không biết nói gì nữa. Chàng thấy trong người một mối khó chịu ngầm ngầm. Chàng đưa mắt nhìn trên mặt tủ một dãy nấm, sáu hộp sắt bột Nestlé han đì. Đã lâu, con chàng không ăn thử bột đắt tiền ấy nữa, từ ngày chàng bị sút lương đến giờ.

Đứa bé trốn cõi ra dằng sau, định tránh cái thia bột mà mẹ nó giơ ra trước mặt. Trinh cứ cố ép bắt nó ăn. Bột chảy cả xuống cầm đứa bé. Nàng lấy thia gạt lên, lại đồ vào miệng con. Trường gật :

— Nó không muốn ăn thì thôi, lại cứ ép.

— Thế cậu để nó đòi sao?

Trường lặng yên. Câu trả lời vợ làm chàng thêm khó chịu. Chết cho ăn của Trinh không được sạch sẽ. Nhưng Trường biết rằng dầu có bảo nàng cũng o ích: Trinh sẽ không hiểu gì cả. Đã nhiều lần chàng phải

phản nán về những cái vụng về của nàng.

Trường đứng dậy đến bên tủ với một quyển sách xuồng xem. Nhưng chàng lơ đãng giở từng trang mà không đọc. Trong lòng, Trường không được thấy yên tĩnh. Chàng cố nghĩ đến cái lạc thú êm ấm của gia đình xum họp dưới bóng đèn, cố hướng lấy cái lạc thú ấy, và nhớ đến những buổi xum họp nào, xa xăm lắm trong ký vãng, mà chàng còn giữ cái kỷ niệm mơ

— Ai đó, em?

Trinh ngẩn lại chưa kịp đáp. Một người thiếu phụ vừa bước lên đã cất tiếng vang vang nói :

— Gớm, ở khuất khúe thế này thì ai tìm được. Tôi hỏi thăm mãi mới được đấy.

Trường nhận ra là cô Tâm, con bác cả ở An-lâm. Nàng ăn mặc rất sang trọng, lối những người giàu có ở nhà quê; hai cổ tay deo đầy những vòng xuyến bằng vàng, đề ra ngoài tay áo. Người ta hiểu rằng nàng

phố này nhã cho thuê giá rẻ.

Tâm lại nhìn gian phòng một lượt nữa, ra vẻ ghê sợ :

— Kề năm đồng thì cũng không đất. Nhưng ở chỗ này bần chát. Sao chủ thím không thuê chỗ khác mà ở có được không?

Trinh đặt quả trầu mới lèm lên mặt bàn, khẽ trả lời :

— « Ày, nhà tôi cũng đã định thuê chỗ rộng rãi hơn. Nhưng chưa tìm được nhà vừa ý ». Yên lặng một lát, nàng tiếp thêm : « Ở Hanoi này tìm được căn nhà cao ráo khó lăm, chị à. »

Trường biết vợ đã không nói sự thật. Chàng có định tìm nhà chỗ khác đâu, bởi cái lẽ rất giản dị là chàng không đủ tiền. Nhưng nói thác đi để làm gì? Trường nghĩ đến cái tình keo kiệt của Tâm, tuy bây giờ nàng giàu có nhất ở vùng An-lâm, đến cái nhà gạch tối tăm của nàng mới dựng lên. Một người như thế còn lên mặt chê chỗ ở của chàng? Trường mỉm cười nói mát :

— Có đâu được rộng rãi như căn nhà của chị mới làm.

Thấy nói đến nhà của mình, mắt Tâm sáng lên. Nàng không hiểu ý nghĩa chế riếu của Trường, nở một nụ cười sung sướng, đáp :

— Cái nhà ấy tôi làm hết hơn hai nghìn dặm. Lúc mới đầu tưởng không hết ngăn ấy, thế mà về sau hết nhiều thế. Nhà tôi cứ kỳ kèo tôi mãi về chỗ đó.

Nàng nhìn Trinh, kiêu ngạo :

— Nhưng sau tôi nghĩ, mình có tiền thì nên làm cái nhà đẹp để mà ở, chứ tội gì mà ở bần thiu, chui rúc. Phải không chủ thím?

Hai vợ chồng Trường cùng đáp :

— « Vâng ». Nhưng mỗi người một ý nghĩ khác nhau. Nàng yên phận ao ước sự giàu sang của Tâm, người mà trước kia ở An-lâm nàng đã phải nhiều lần vay mượn. Trường mỉm cười khinh cái tư cách của người có tiền mà không biết thường thức cái đẹp; và một ý ganh ghét ngầm ngầm đến bứt rứt lòng chàng.

Trường sực nghĩ đến chồng Tâm, một anh học trò ngò nghênh cùng học với chàng một lớp. Chàng nhớ lại cái vẻ ngây ngô của anh ta khi bị chúng bạn chế

màng. Trường chỉ thấy lạnh lẽo. Gió mùa đông lùa vào khe cửa làm tăng cái cảm giác ấy. Trường bứt rứt đứng dậy, ra ngoài hiên nhìn xuống đường. Cái cảnh nghèo nàn, tối tăm trước mắt của xóm nhà chen chúc, làm chàng bớt băn khoăn.

CHƯƠNG VI.

— Đây, đây! Đi lối này. Mời chị lên chơi.

Nghe tiếng Trinh nói, Trường đang ngồi xem sách ngưng đầu lên nhìn. Chàng thấy vợ đứng cúi mình xuống thang gác, đợi người nào ở dưới. Chàng hỏi :

đã mang hết của cải của mình ở trên người. Trường mỉm cười nghĩ đến cô gái quê mùa dừng gạt thóc cho vay mà chàng được thoảng trông thấy ở gian nhà dưới khi vào thăm bác cả. Trường nhớ lại cái vẻ hách dịch của cô và tiếng quát tháo the thé. Tuy vậy, chàng lấy giọng nói ngọt ngào chào :

— Mời chị ngồi chơi.

Tâm vén áo cần thận ngồi xuống ghế. Nàng đưa mắt nhìn quanh khắp gian buồng, rồi nhìn Trinh hỏi :

— Cái nhà này đẹp nhỉ. Thím thuê bao nhiêu?

— Năm đồng thôi, chị à. Ở

riều và dùa nghịch. Vậy mà bây giờ, vì lấy Tâm và nhớ tiền của vợ, anh ta đã nghiêm nhiên trở nên một nhà kỹ nghệ và buôn bán to (Trường cũng không hiểu anh ta buôn gì) có danh vọng ở An-lâm. Trường lại nghĩ đến mình, hơi buồn rầu. Chàng tại sao không sang trọng và giàu có như hắn được? Tại sao?

Chàng hỏi Tâm:

— Anh Tin không cùng lên với chị à?

— Cô. Nhà tôi còn phải đến phủ Thống sứ để... Tâm ngập ngừng. Nàng không nói rõ chồng phải ra đây làm gì. Nhưng thế là đủ rồi. Nàng cho sự ra phủ Thống sứ là quan hệ và danh giá lầm. Sung sướng, Tâm được dịp khoe:

— "Nhà tôi độ này bận lắm chủ a. Vì sắp xin ra làm nghị viễn nên phải giao thiệp với nhiều người lầm. Trong nhà, khách khứa bận rộn suốt ngày, có mấy lúc được rỗi đâu. Hôm nọ có mấy quan tinh về chơi, mấy cái ô tò dò ở cửa. Thành thử hàng xóm ở đây họ cứ thắc với nhau, bảo: 'Quái, không biết nhà ông bà Tin làm gì mà có nhiều quan to ra vào thế?'

Cái vẻ mẫn nguyện tự kiêu của Tâm làm Trường khó chịu. Trên khuôn mặt đầy dặn khiếu Trường tưởng đến bác Cả ngồi ở cửa hàng. Chàng nhận thấy như thoáng một ý thương hại cho cái cảnh hèn kém của mình. Trường nói dừa:

— Như vậy, chị sắp được làm bà nghị. Còn gì danh giá bằng.

Có tiếng người lên thang gác. Tâm lắng tai nghe, rồi mừng rỡ:

— Có lẽ nhà tôi đến đón tôi đấy.

Trường đứng dậy. Tin ở dưới nhà đi lên, tay cầm một cái cắp da lớn. Chàng tiến lại gần Trường, niêm nở bắt tay:

— Đã lâu lắm không được gặp anh. Bây giờ anh ở đây à?

Tin, cũng như Tâm, đưa mắt nhìn quanh. Trường cũng theo cái nhìn ấy. Tự nhiên chàng thấy ngực nàng cho căn phòng chật hẹp của mình, ngực vì những đồ vật sơ sài và rẻ tiền. Chàng lúng túng kéo chiếc ghế chót chán nhất, kẽm mì:

— "Anh ngồi chơi." Trường yên lặng, tự thấy mình rụt rè trước một người mà trước kia chàng coi thường.

Tâm nhìn chồng, có ý hỏi:

— Cậu ở phủ Thống sứ về đây chứ? Công việc đã xong cả chưa?

Tin vỗ vào cái cắp da, đề trên đầu, cười một cách tự đắc:

— "Xong cả rồi. Tôi làm việc gì cũng phải được, may nghe chua?" Ngừng một lát, Tin nói vót: « Vội lại đổi với tôi, ai cũng có lòng vì nè ». Rồi đột nhiên hỏi Trường:

— Bây giờ cậu làm gì?

— Tôi... tôi vẫn làm ở chỗ cũ.

— Ở nhà buôn ấy à? Sao cháu không xin đi làm việc nhà nước

Tin đặt chén nước xuống bàn ra về ái ngại bộ:

— Có, tôi có biết. Thật đáng tiếc. Giá như cứ học có phải bây giờ đã làm ông tham rồi không?

Quay lại phía vợ, chàng tiếp: « Như ông tham Tân hôm nọ đến chơi nhà ta ấy mà, may có nhớ không? »

Rồi Tin nhắc lại:

— Đáng tiếc thật. Bao nhiêu công phu học tập. Nhưng làm sao chủ lại bỏ, tôi không hiểu?

Trường nghĩ ngợi không đáp. Tại sao chàng lại bỏ học dở dang? Tại sao? Một câu trả lời đến mãi chàng, nhưng Trường đứng lại, không dĩ hết ý nghĩ của mình. Chàng nhớ lại ngày xin thôi học. Khi xếp sách vở ở trong trường ra về, chàng có cái cảm tưởng từ đây sẽ đi vào một cuộc đời khác cuộc đời chàng vẫn mơ ước bấy lâu. Lúc ấy, Trường chỉ thấy một sự cần thiết chàng phải làm, nuôi lấy cái gia đình nhỏ của mình. Chàng vui lòng rời bỏ cái mơ ước cũ, không hề nghĩ rằng sự đó một ngày kia, sẽ làm cho chàng phải ân hận.

Nhưng bây giờ một cái tiếc vẫn vơ và kín đáo bắt đầu nảy nở trong lòng Trường. Chàng nghĩ đến cuộc sống hiện tại của mình, những cái thiếu thốn nhặt hàng ngày. Trường tự thấy mình, đêm lòng thèm muốn cái địa vị giàu sang của người khác, cái địa mà chàng có thể đến được một cách dễ dàng nếu không có những việc đã xảy ra.

Trường mãi theo đuổi những ý nghĩ của mình, không nghe thấy tiếng Tâm nói xin về. Chàng đứng dậy tiến xuống thang gác. Ra khỏi cửa, Tin quay lại nói:

— Hôm nào mời chú thăm về khánh thành nhà mới với chúng tôi nhé. (Còn nữa)

MỘT ÔNG THẦY BÓI ĐẠI TÀI...

Chỉ xem chữ ký mà đoán được tính tình người ta. Ai muốn hiểu đời dễ vãng tương lai mình ra sao, chỉ cần gửi chữ ký tên mình, tuổi và kèm theo ngân phiếu 7 hào hoặc 15 tem 5 xu cho Mtre Khánh-sơn boite postale 94 Hanoi trong hộp sẽ rõ. Thân thế từ nhỏ đến già, vợ con, cửa cải, tình duyên, con cái, kẻ thù, bệnh tật. Ở gần xin mời lại (28 hàng bún t-ên) Bourrin.

Cours de graphologie par correspondance. Học xem triết-lu bằng cách gửi thư, chóng biết xem, vì chính Mtre Khánh-sơn đã đào tạo ra M. Nguyễn-huỵ-Yến ở Nam-kỳ, M. Ngô-vi-Thiết cùng mấy thầy nữa mới ra đời.

DÒNG BỆNH

(Tiếp theo trang 813)

BÀ ĐÁN, đòn đòn nước mắt —
Bác ấy tệ đến nước ấy kia à?

ÔNG DÂN — Nào đã hết đâu. Tôi
hãm hầm ra võ, cái Lan nó ra kêu
van xin lỗi, tôi cũng mặc. Nhưng
về phần bác nghĩ, thì không những
bác ấy không xin lỗi tôi mà bác ấy
còn đuổi theo tôi ra đến tận cửa để
thết vào mặt tôi rằng từ nay tôi
đừng nói đến thẳng Hương với bác
hay nữa, vì nó tẩy lầm lắm. Rồi bác
hay tiếp luôn một tràng: « phế đi !
phế đi ! phế đi ! »

BÀ ĐÁN — Giời ơi ! Thế này thi
còn mặt mũi nào trông thấy nhau
nữa ! Đây, bạn bè thanh mệt đây !
Hoa hai mươi năm chơi bời với
nhau đây. Từ tết làm vào !

ÔNG DÂN, nằm vật trên ghế nệm
thở dài suy nghĩ, rồi nói một mình
— Hay bác ấy biết.., mình đương
gặp hước khó khăn.. (ngồi dậy, ve
mặt đứa dân,

BÀ ĐÁN — Cũng may mà bà Hai
chưa đã động đến việc thẳng Hương.
Thôi, đến nước này thi chả còn
mặt mũi nào mà nghĩ đều chuyện
thông gia nữa. (Cười chưa chát) Hừ !
chưa thông gia đã oan gia rồi đấy.

ÔNG DÂN, chắp tay sau lưng dì dí
lại lại trong phòng — Khô nghĩ quá.

BÀ ĐÁN — Chỉ có một việc tuyệt
giáo, chư còn phải khó nghĩ gì
nữa.

ÔNG DÂN — Nhưng mình cần
phải thông gia với bác nghĩ Văn
tai bà bảo sao ?

BÀ ĐÁN, giọng kéo dài — Cần !
Để thường không lấy được con
nghi Văn thi con tôi e sợ chắc.

ÔNG DÂN — Không e sợ, ..
BÀ ĐÁN thét — Nhưng sao ? Ông
bảo con tôi không lấy được con
nghi Văn thi đã sao ?

ÔNG DÂN — Sẽ mồm chứ bà.
Nhờ người nhà người cùa nó nghe
thấy thi minh còn ra sao nữa ?

BÀ ĐÁN — Sự bác ấy thế kia à ?
Người ta xử tệ với minh thế mà còn
giữ gìn nữa kia à ?

ÔNG DÂN, đến gần hơ giọng — Bà
chẳng hiểu việc làm việc ăn rau sao
cả. Bà có biết cái số bốn vạn nợ
nhà ngân hàng nguy hiểm thế nào
cho minh không ?

BÀ ĐÁN — Ngay thi rời già...

ÔNG DÂN — Giả ! già ! bà làm
như dão tiền ở dưới đất lên được.
Vẫn biết cái mồm than của minh già
cố tội mười hai, mười ba vạn.
Nhưng kinh tế này, chẳng ai ăn
than cho minh nữa. Đến muôn báu
mồ cũng chẳng tìm được ai người
ta mua cho nữa là. Thế mà cái số
nợ bốn vạn thi ba tháng nữa đến
hạn già rồi, không già được thi nó
tịch kỷ mồ, nó bán rẻ bán đắt,
khéo lâm chí đủ số nợ. Đây, bà xem
cô nguy không ?

BÀ ĐÁN — Ngay thi eo nguy,
nhưng việc ấy có liên can gì đến
việc hôn nhân của thẳng Hương ?

ÔNG DÂN, văng vẳng đi đi lại lại

— Bà chẳng hiểu gì hết. Bà có biết
tại sao tôi phải với danh giây thép
bảo nó về ngay không ? Một phần
cũng vì tôi sợ khi mồ đã bị tịch kỷ
rồi thi có lẽ cũng chả còn tiền mà
gửi sang cho nó ăn học nữa. Nhưng
phần chính.. điều cốt tử là tôi nghĩ
đến việc hôn nhân của nó, nó phải về
ngay mới xong.. Bà đã hiểu chưa ?

(Còn nữa)

Khái Hưng

Rentrée des classes

Vous trouvez à l'VIDEO tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.

Articles « RÉCLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages 0p09

Boîte de 100 copies doubles, beau papier 1.09

Ramotte de 100 — quadrillé multiple 0.70

Plumier laqué, couvercle chromé 0.90

Compas s/panoplies : 15 et 4 pièces . . . . . 0.65 à 0.35

— plats nickelé reversible double usage 1.00

— plats nickelé en pochette : . . . . . 3.10 - 1.63 à 0.98

Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir 0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O. PAPETERIE - LIBRAIRIE

HANOI — HAIPHONG

HỘI VĂN-QUỐC TIẾT-KIỆM

HỘI TƯ-BẢN LẬP THEO CHÍ-DỤ NGÀY 12 AVRIL 1916

Vốn đã đóng tất cả : 1 triệu lượng bạc và 8 triệu quan tiền Pháp

HỘI QUÁN

7, Avenue Edouard VII

Thượng-Hải

Số tiền dư trữ tới ngày

31 Décembre 1936

(cho nỗi Đông-Pháp) ►►►

\$ 2.227.770,53

Tiền cho vay trong cối Đông-
Pháp để đảm bảo số tiền đồng
vào Hội kinh trên đây

\$ 2.339.121,43

→ → → vào Hội kinh trên đây

XỔ SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM

MỞ NGÀY

CHI NGÁNH

ở Saigon

26, Bd. Chaigneau

CHI NGÁNH

ở Hanoi

Stet, phố Tràng-thi

28 Sept. 1937

Chủ-tor: Ông ĐỐC-PhỦ VINH

Dự-kiến: Các Ông PHẠM-BÁ-DIỆP và LOESCH

Có quan Thanh-trá của chính-phủ chứng-kiện.

CÁCH THỨC SỐ 1 — Hồi nguyên vố.

Số ra ở bánh xe: 1454-291-2365-2019-996-2037

3291 Ông NGUYỄN-VAN-DONG, Quận-Cơ Hưu-Trí

THU-ĐAU-MOT.....

8365 Ông VO-NGOC-BICH ở Gare Hoa-Mỹ-TOURANE

100

11019 Ông DO-VAN-NHAN Thợ Kim-hoàn ở GIA-DINH

100

12996 Bà TRAN-THI-LIEN ở NHA-TRANG.....

100

17037 Phidu chưa phát hành.

CÁCH THỨC SỐ 2 — Hồi nguyên vốn

Hạng bộ trúng: 1053 có số phiếu số 3629-5113-10959-13832

3629 Ông TRƯỜNG-NHO, sở làm muỗi CANA.....

1.000

5113 Ông NGUYỄN-VAN-DAN Giáo-Học ở CAU-NGAN

25

10959 Ông PHẠM-VAN-NHON ở TRAVINH.....

950

13832 Ông NGUYỄN-GIAO-MONG, sở Mật-thám NAM-

DINH.....

250

CÁCH THỨC SỐ 3 — Hồi nguyên vốn

Hạng bộ trúng: 927 có một phiếu số 960

960 Bà NARC DARNOIS ở TOULOUSE.....

1.000

Xổ số trả tiền lời cho phiếu số 38 — số tiền chia: 152.572

Phiếu số 450 đã trúng ra là phiếu 500 \$ đã hủy bỏ

2 phiếu sau này được chia số tiền lời là:

155 Ông NGUYỄN-VAN-NGU GIáo-Học ở BENTRE.....

76.33

164 Ông HO-QUANG-QUI, Tri-Huyện ở BIEN TRE.....

76.37

CÁCH THỨC SỐ 5

Xổ số thứ 1 — Hồi VỐN GẤP BỘI

2233 B Ông KIENG-MAO phò Colonel Tournier

VIENTIANE (Phiếu 500 \$) ..... 2.500\$

Xổ số thứ 2 — HỘI NGUYỄN VỐN

Hạng bộ trúng: 406, có số phiếu số 14832-23542 A-718 A,

10252 A-17807 B-5322 A-23054 A

1.000

14832 Ông DAUBERT sở Thương-Chính DACLIEU.....

500

23542 A Bà LUONG-THI-MY buôn bán ở HOI-XUAN

200

(Thanh-hóa).....

718 A Ông DO-TUYEN, sở Mật-thám HUE .....

200

Xổ số thứ 3 — MIỀN GỌP

Hạng bộ trúng: 2457 có số phiếu số 2417 B-20073 A,

14592 A-13262 B-19860 B-20072 B

200

2417 B Ông TRAN-LAP-YEN Buôn bán ở già-chuộc

99 phò-khách — HAIPHONG .....

105.580

200

20073 A Ông NGUYỄN-V-TRUNG ở làng kinh-

gia — H. An-dương — KIEN-AN 113.500

200

Ký xổ số sau nhằm vào ngày thứ năm 28 Octobre 1937 tại sở chính

của ban hội hàn cối Đông-Pháp 26 Avenue Chaigneau & Saigon.

Hội cần dùng Đại-lý và kinh-kỷ-viên có dù tư cách

và giấy chứng nhận tốt.

PHIẾU MỚI CÁCH THỨC « P »

Phiếu Tiết-Kiệm cách thức P

của Hội

có thể giao một số vốn là:

mỗi tháng đóng

10.000 \$ — 25 \$ 00

8.000 — 20 00

5.000 — 12 50

4.000 — 10 00

2.000 — 5 00

1.000 — 2 50

500 — 1 25

400 — 1 00

300 — 1 00

200 — 1 00

100 — 1 00

50 — 1 00

25 — 1 00

10 — 1 00

5 — 1 00

2 — 1 00

1 — 1 00

½ — 1 00

¼ — 1 00

½ — 1 00

¼ — 1 00

½ — 1 00

¼ — 1 00

½ — 1 00

¼ — 1 00

Chỉ nên hút sì gà và thuốc lá

MÉLIA

Vì thuốc lá nàg đều chè-tạo ở Alger cà

Thuốc MÉLIA

BA NGÔI SAO

5 xu một gói 20 điếu

AGENTS GÉNÉRAUX :

L. Rondon & C° Ltd — 18 Bd Đông Khanh Hanoi

MỘT PHƯƠNG PHÁP MỚI

Chữa bệnh Tử cung và Bạch đái hạ

Bệnh Tử-cung và Bạch đái hạ dầu
nặng thể mấy chỉ dùng 2 hộp thì
đở, dùng tiếp thì sẽ khỏi ngay :

BÁ ĐÁ SƠN QUÂN TÂN

dùng thuốc này không cần thut dứa
mà bệnh rất chóng khỏi
Mỗi hộp uống 5 ngày 1p00

Vò - Văn - Vân Dược - phòng

THUDAUUMOT
COCHINCHINE

CHI CUỘC: Hanoi

Haiphong

Hadong

Haiduong

Huế

Tourane

86, Rue du Coton

75, Paul Doumer

27, Bd de la République

17a Maréchal Foch

87, Paul Bert

Avenue du Musée

Các bà các cô nên chọn hàng mà dùng

HÀNG THẬT TỐT, THẬT ĐẸP
CHỈ CÓ MÁY THỦ NÀY:

tơ lụa "Albene TIVILLE"
sa-lanh "Rhodia TIVILLE"
nhung "HỘP VÀNG"
hang len "KIKO"

Chỉ có bán tại các
cửa hàng Bombay
và many hiệu lớn
ở Hanoi:

MAI-ĐÈ
ĐẠI-ICH
HÀNG ĐƯỜNG
V...V...

NHUNG

VELOURS
hộp vàng

In tại nhà in Thụy-Ký, Tel: 869 — Hanoi

Le Gérant Nguyễn Tường Lâu